

Celem zapewnienia niepodległości i zwycięstwa demokracji gen. Marcos utworzył w dniu 24 grudnia nowy demokratyczny rząd grecki

DNIA 24 GRUDNIA UTWORZONY ZOSTAŁ W GRECJI NOWY DEMOKRATYCZNY RZĄD.

General Marcos opublikował w związku z tym komunikat, w którym stwierdza, że rząd będzie dążyć do uwolnienia Grecji z jarzma obcych imperialistów i ich agentów celem zapewnienia niepodległości i zwycięstwa demokracji. Armia demokratyczna, która wyzwala coraz większe połacie kraju, dokona wszelkich wysiłków wespół z masami ludowymi, by zapewnić wolność narodowi greckiemu.

W dalszym ciągu komunikat określa zasady, na których opierać się będzie rząd demokratyczny. Forma rządu odpowiadać będzie formie demokracji ludowej, a więc przeprowadzona będzie reforma rolna, powstaną ludowe demokratyczne instytucje, rady ludowe, zreorganizowane zostanie szkolnictwo Grecji. Komunikat stwierdza także,

że demokratyczny rząd grecki nawiąże przyjacielskie stosunki ze wszystkimi rządami demokratycznymi za granicą.

Tymczasowy rząd demokratyczny wydawać będzie dekrety oraz prawa, które muszą być zatwierdzone przez kierownika rządu. Będą one publikowane w Monitorze i wejdą w życie natychmiast po ich ogłoszeniu. Zgromadzenie Narodowe zwołane zostanie, gdy tylko pozwolą na to warunki polityczne.

W związku z utworzeniem rządu demokratycznego minister oświaty Mintiadis wygłosił przemówienie przez radio, w którym stwierdził, że „rząd jego będzie walczył z imperializmem anglo-amerykańskim i będzie dążył do unicestwienia rządu monarchistyczno-faszystowskiego”.

Minister sprawiedliwości w nowo utworzonym rządzie greckim Porphyrogenis w swym przemówieniu radiowym zdemaskował rolę Tsaldarisa, Sophulisa i ich zwolenników. „Polityka tych zdrajców — powiedział Porphyrogenis — zaprzęcała wolność i suwe-

renność Grecji, doprowadziła do tego, że Grecja stała się odskocznią dla imperializmu amerykańskiego zmierzającego do dominacji nad innymi narodami. Zadaniem nowo utworzonego rządu demokratycznego jest uwolnienie całej Grecji od okupacji amerykańskiej, przywrócenie wolności i suwerenności narodowej oraz zjednoczenie całego kraju”.

Utworzenie rządu demokratycznego w Grecji przyjęte zostało przez amerykańskich „opiekunów” z nieukrywaną wściekłością. Prawicowa prasa amerykańska występuje oczywiście w obronie autorytetu ONZ, twierdząc, że organizacja ta winna podjąć kroki celem... ochrony „wybranego przez Greków” rządu Sophulisa.

Tymczasem misja amerykańska w Grecji doradziła władzom ateńskim aresztowanie wszystkich „podejrzanych” osobników. W ciągu dwóch dni w Atenach i Pireusie aresztowano około 450 osób.

Według ostatnich wiadomości z Jany, miasto Konitsa atakowane jest przez artylerię armii demokratycznej. Wojska demokratyczne zajęły most Bourazani, jedyną drogę, którą wojska rządowe mogłyby przysłać odsiecz Konitsy. (API)

Z ostatniej chwili:

Premier Sophulis na wiadomość o proklamowaniu rządu demokratycznego, oświadczył: „Jeśli rząd ten zostanie uznany przez jakiegokolwiek inne państwo, rząd ateński nie zawaha się zastosować jak najbardziej surowych środków przeciwko demokratom greckim. (PR)

Ziliacus:

Europa zach. ma do wyboru współpracę ze wschodem lub zależność od Ameryki

W Paryżu w sali Wagram odbył się wielki wiec zorganizowany przez Towarzystwo Przyjaciół Francusko-Radzieckiej z okazji trzeciej rocznicy podpisania układu o sojuszu i pomocy wzajemnej między ZSRR a Francją. Na wlecu wygłosił dłuższe przemówienie poseł do parlamentu brytyjskiego, Ziliacus.

Zaczynając od omówienia stosunków radziecko-amerykańskich, Ziliacus przypomniał oświadczenie Marshalla, złożone w końcu listopada br., że „rozbieżności między USA i ZSRR nie wpływają z bezpośrednio antagonizmem między obu państwami, lecz są następstwem różnicy poglądów w sprawie przyszłości Niemiec”.

Jest to bardzo ważne — zaznaczył Ziliacus — ponieważ gdy wchodzi w grę konflikt interesów narodowych dwu państw, gdy każde z nich uważa swe interesy za najwygodniejsze, wtedy powstaje niebezpieczeństwo wojny. Jeśli jednak chodzi jedynie o rozbieżności w sprawie przyszłości Europy, to wtedy nie ma powodu obawiać się tego niebezpieczeństwa.

Podając analizę plan Marshalla, Ziliacus stwierdza, że pomoc amerykańska ma charakter polityczny i zmierza do zapewnienia Stanom Zjednoczonym decydującego głosu w sprawach wewnętrznych innych państw. We Włoszech — oświadczył on — istnieje sojusz między komunistami i socjalistami. Komuniści i socjaliści posiadają duże szanse dościa tam do władzy w wyborach, które mają się odbyć w wiosnę. Co czynią Stany Zjednoczone? Pod pretekstem udzielenia pomocy finansowej Włochom — Stany Zjednoczone dostarczają pieniądze rządowi de Gasperi, aby nie dopuścić do władzy klasy pracującej, nawet gdyby to miało nastąpić w drodze legalnej.

Pomoc dla Europy — podkreśla Ziliacus — z której wyłączona zo-

staje klasa robotnicza, nie może przyczynić się do odbudowy Europy. Nawet w Anglii nie da się utrzymać obecnego systemu, jeżeli nie zostaną rozwiązane problemy społeczne i bezrobocie. Wcielanie w życie demokracji wymaga zmiany struktury społecznej. Kapitalizm nie zdoła rozwiązać problemu bezrobocia ani też zapewnić klasie robotniczej dobrobytu społecznego.

Ziliacus podkreśla z naciskiem — iż rozwój Europy zachodniej nie może nastąpić bez nawiązania ściślejszych stosunków handlowych z Europą wschodnią. Jeśli to nie nastąpi, państwa Europy zachodniej popadną w całkowitą zależność od Stanów Zjednoczonych.

Na zakończenie swego przemówienia Ziliacus wezwał do ściślejszej współpracy między Wielką Brytanią, Francją i Związkiem Radzieckim. Jeśli trzy wielkie państwa europejskie — powiedział on — osiągną porozumienie, Amerykanie pójdą w ich ślady. (PAP)

Burzliwa pogoda

W pierwszym dniu świąt Bożego Narodzenia doniesiono o pogorszeniu się warunków atmosferycznych w różnych częściach świata, o szalejącej wichurze, która przyczyniła się do zatonięcia dwóch statków norweskiego i duńskiego. Statek norweski zatonął na Morzu Północnym po zderzeniu się z miną, a jeden z ocalałych marynarzy oświadczył, że załoga liczyła 25 osób.

W okolicy południowej Afryki burza zniszczyła śrubę amerykańskiego statku „Liberty”, na skutek czego statek ten zdany jest na łaskę fal.

Na Cyprze nie ma wiadomości o statku, wiozącym 850 nielegalnych emigrantów żydowskich. Statek ten spóźnił się o dwa dni, a zatoka, do której miał zawinąć, nie nadaje się do żeglugi ze względu na silnie wzburzone morze. (PR)

Kongres holenderskich komunistów

W Amsterdamie rozpoczął się kongres holenderskiej partii komunistycznej. W przemówieniu, wygłoszonym na otwarcie, sekretarz generalny partii ustosunkował się negatywnie do planu Marshalla i potępił politykę rządu holenderskiego w szczególności w stosunku do Indonezji. (PR)

Mgr STANISŁAW SROKA

Prezydent stoł. m. Poznania

Święto Poznania

W tym roku dzień 27 grudnia stanie się dla naszego miasta świętem podwójnym: jak zwykle uczynimy rocznicę powstania wielkopolskiego, a jednocześnie uroczystie dokonamy odsłonięcia orła na szczycie konstrukcji żelaznej wieży.

Moment uroczystego odsłonięcia historycznego orła, tego symbolu nierozzerwalności Poznania z Rzeczpospolitą, połączono celowo z dniem poświęconym pamięci wybuchu powstania wielkopolskiego. Powstanie wielkopolskie było bowiem zrywem miasta naszego i całego województwa ku wolności, było zdecydowanym wypowiedzeniem walki z odwiecznym naszym wrogiem, który tu, na rubieżach zachodnich państwa, wyprzedził nas. Powstanie wielkopolskie przyniosło nam wolność.

Przeto słusznie rocznicę powstania czynimy tradycyjnym obchodem i wdzięczną pamięcią.

Jednym z pierwszych czynów wyzwolonego społeczeństwa poznańskiego było zdarzenie niemieckiej korony cesarskiej z naszego orła, który będąc godłem państwowym, był jednocześnie symbolem polskości naszego miasta. Losy jego związały się ściśle z losami narodu i społeczeństwa.

Najeźdźca hitlerowski już w pierwszych chwilach swej okupacyjnej samowoli, zdając sobie sprawę czym jest orzeł dla Poznania, zdarł go brutalnie z wieży ratuszowej. W latach niewoli nie oglądaliśmy go, a mimo to był wciąż w naszej pamięci i w naszych oczach.

Kiedy więc po wyzwoleniu miasta przez zwycięską Armię Czerwoną na gruzach poczęliśmy budować nowe życie, żywiłmy jedno gorące pragnienie, aby tak najprędzej znów naszego orła zobaczyć nad Poznaniem.

I oto ten symbol wolności roztoczył swe skrzydła nad wieżą ratuszową i Poznaniem właśnie w tym dniu, który przed latami stał się dla miasta naszego i Wielkopolski hasłem do walki o wolność.

W dniu odsłonięcia naszego orła warto raz jeszcze uprzytomnić sobie ogrom siłków i pracy włożonych w realizację tego dzieła.

W pierwszym rządzie trzeba było pomyśleć o zabezpieczeniu i odbudowie ratusza. Pierwsza faza odbudowy, tj. okres w którym odbudowa należała do Poznańskiej Dyrekcji Odbudowy, budziła poważne zastrzeżenia ze strony społeczeństwa.

Ponieważ Dyrekcja Odbudowy ten cel mogła przeznaczyć je-

dynie milion złotych rocznie, słusznie obawiano się, że nasze pokolenie nie doczeka się odbudowy tego bezcennego zabytku. Dlatego też zdecydowałem się przejąć przez Zarząd Miejski odbudowę ratusza. W pierwszym rządzie należało zmobilizować finanse. Powołałem do życia Komitet Odbudowy Ratusza i za jego pośrednictwem odwołałem się do ofiarności społeczeństwa.

Do dnia 1 października bieżącego roku wpłynęło datków na ten cel 8 921 346 zł, z czego dotychczas wydatkowaliśmy 7 050 514 zł. Komitet Odbudowy Ratusza postanowił, że w dniu 27 grudnia br. obywatele miasta wjrzą na szczycie wieży ratuszowej swego orła.

Postanowienie to stało się faktem. Należy sobie życzyć, aby i dalsze etapy tej pracy urwieńczył równie pomyślnie i zgodny z planem rezultat.

Dzisiaj możemy z dumą powiedzieć, że udało nam się pokonać bardzo poważne przeszkody. Fabryki i przedsiębiorstwa, do których Zarząd Miejski zwracał się o dostawy potrzebnego materiału do metalowej konstrukcji wieży ratuszowej, odpowiadały, że zamówienia będą mogły wykonać dopiero za dwa lata. Razem więc z prof. Ballenstedtem, cenionym projektodawcą i bezinteresownym twórcą planów wieży ratuszowej udało nam się udaliśmy się do Zielonej Góry, aby tam na miejscu pertraktować z dyrekcją i radą zakładową firmy „Mostostal”.

Dzięki niezwykle życzliwemu stanowisku tych władz oraz całej załogi fabrycznej udało nam się zdobyć odpowiedni materiał i przystąpić na czas do pracy.

Słuscy robotnicy zabrali się do montowania metalowej konstrukcji naszej wieży z takim zapałem, że wykończyli ją dwa tygodnie przed ustalonym terminem.

A gdy już na szczycie wieży umieszczono znów orła polskiego, ci Słazacy, niezwiązani z Poznaniem, samorzutnie i radośnie odśpiewali Hymn Rzeczypospolitej.

Przez tych kilka tygodni potrafili przywiązać się już do naszego orła. A przecież nie byli z Poznania.

Niech się więc nikt nie dziwi, że dla nas mieszkańców i obywateli tego miasta orzeł — ten znak polskości, swobody i wolności grodu Przemysława, jest czymś tak cennym, że ująć tego w słowa nie można.

Początek zaś jego nowego wolnego lotu pozostanie w historii naszego miasta.

Prezydent Bierut na opłatkach u bezdomnych dzieci

W pierwszy dzień Świąt w godzinach rannych Prezydent Rzeczypospolitej Bierut w towarzystwie prezydenta miasta Tołwińskiego i szefa kancelarii cywilnej Mijała, odwiedził zakład dla dzieci im. Boduena. Prezydent podzielił się z dziećmi opłatkami, poczem obdarzył je zabawkami i słodczymi. Dzieci odśpiewały na cześć swego Gościa szeręg pieśni.

Następnie Prezydent zwiedził urządzenie zakładu i Szkołę dla Pielegniarek. (PR)

Pearl Harbour nie było zaskoczeniem?

Sensacyjne zeznania gen. Tojo

Gen. Tojo, premier japoński z czasów wojny, przedstawił swoją obronę w dniu wczorajszym międzynarodowemu trybunałowi w Tokio, który oskarżył go o zbrodnię wojenną. Tojo bierze na siebie pełną odpowiedzialność za przystąpienie Japonii do wojny, twierdząc, że „była to wojna w obronie kraju”.

Mówił on dalej, że japoński atak na Pearl Harbour nie stanowił żadnej niespodzianki dla rządu amerykańskiego, który znał tajne szyfry, używane przez sztab japoński. (p. r.)

Amerykanie okupują 14 baz panamskich

Panamskie Zgromadzenie Narodowe odmówiło swej zgody na dalsze użyczenie Stanom Zjednoczonym baz wojennych tego kraju.

Korespondenci amerykańscy donoszą, że decyzja Zgromadzenia Narodowego powitana została przez ludność panamską z ogromnym zadowoleniem. W demonstracjach które odbyły się po opublikowaniu decyzji Zgromadzenia, wzięło udział 10 000 obywateli Panamy.

Korespondent agencji United Press podkreśla jednak, że wbrew postanowieniom Zgromadzenia, wojsko amerykańskie nadal okupuje 14 procent baz wojennych w tym kraju. (API)

Nowa waluta dla Bizonii przybyła z Ameryki

Jak donoszą korespondenci berlińscy, do Hamburga przybył transport nowej waluty dla Niemiec zachodnich. Banknoty te, emitowane w Stanach Zjednoczonych, zostaną rozprowadzone w Niemczech zachodnich po dokonaniu reformy walutowej.

Wiadomość ta dowodzi, że reforma walutowa w Niemczech została postanowiona jeszcze w czasie trwania konferencji londyńskiej, jakkolwiek min. Marshall stanowczo temu zaprzeczył. (P. R.)

Śmiertelny zamach na włoskiego dyplomate

Włoski minister pełnomocny w Sztokholmie został w czwartek zamordowany w gmachu poselstwa. Według raportu policji, morderstwo to zostało dokonane przy pomocy pary nożycek przez chorego umysłowo-obywatela włoskiego. (p. r.)

Krwawa Gwiazdka w Palestynie

W Palestynie zabito w czwartek, tj. w pierwszym dniu świąt Bożego Narodzenia 9 osób, włącznie z dwoma żołnierzami brytyjskimi. W ciągu ostatnich dni w Jerozolimie i Haifie zanotowano liczne zajścia. W miejscowościach tych operują nieistniejące strzelcy wyborowi, działający z krycia. (p. r.)

Układy radiofoniczne z Rumunią i Bułgarią

Do Warszawy powrócili z podróży do Bułgarii i Rumunii przedstawiciele Polskiego Radia w osobach: dyr. programowego — Młynarskiego i dyr. Zawadzkiego. Wynikiem tej podróży jest zawarcie układu radiofonicznego polsko-rumuńskiego i polsko-bułgarskiego o współpracy radiowej i wymianie programów. (PR)

Rozwój gospodarczy kraju w ubiegłym roku

W niniejszym artykule Czytelnicy nie spotkają się z opracowaniem naukowym, lecz z publicystycznym potraktowaniem tematu, zbyt trudnego, by rozwinąć go wyczerpująco w ramach ograniczonych ujęciem dziennikarskim publikacji. Omawia on dlatego tylko ogólnie sytuację gospodarczą kraju z punktu widzenia całości rozwoju ekonomicznego Polski.

PRODUKCJA — WYDAJNOŚĆ — PLACE

Analizując kierunki rozwoju produkcji krajowej, stwierdzić należy, że w dziedzinie tej zachodzi zjawisko braku koordynacji (zresztą nieuniknione w początkach planowania), między zasadniczymi działami wytwórczości. Świadczy to o nierównomiernym rozwoju poszczególnych działów, o sukcesach jednych i mniej dodatnich wynikach drugich. Zjawisko to, szczególnie jaskrawo, występuje na polu produkcji dóbr kapitałowych, konsumpcyjnych i rolniczych. Ilustrują to cyfry. Produkcja dóbr wytwórczych na głowę, przyjmując jej wartość w 38 r. za sto, szacowana była w 47 r. na 186, produkcja dóbr spożywczych na 125, a rolniczych tylko na 85. Dowodzi to zrealizowania wielkich inwestycji częściowo kosztem wytwórczości dóbr konsumpcyjnych, oraz słabszego stosunkowo rozwoju produkcji na wsi. Ten ostatni fakt tłumaczy drożyznę artykułów spożywczych i jej wpływ pośredni na wzrost cen dóbr przemysłowych.

Na tle tym rysuje się przeciętna wydajność pracy, która szacowana była na 80—85% przedwojennej. Niemniej przeciętna wydajność ta w roku 1946 dochodziła tylko do 65%. Wynika z tego, że na drodze tej nastąpiła znaczna poprawa. Poziom płac robotniczych osiągnął w ubiegłym roku 62% stanu przedwojennego. Fakt ten tłumaczony był z jednej strony niezbyt wysoką przeciętną wydajnością pracy, oraz z drugiej — stosunkowo wielkimi inwestycjami. Wyjaśnią nam to poniższe porównania. W 1938 r. stosunek procentowy inwestycji do dochodu narodowego wyrażał się cyfrą — 13,5, w 1947 r. zaś cyfrą — 23,6. Stan ten ulegnie zmianie w br. na korzyść płac, które wzrosną przeciętnie od 15—20% przy zachowaniu stabilizacji cen.

DOCHÓD NARODOWY

W 1938 r. dochód narodowy wyrażał się sumą 17,9 miliardów zł, w 1946 — 8,5 miliardów zł przedwojennych, a w 1947 r. — 12,5 miliarda zł. Cyfry te mówią nam, iż nie przekroczyliśmy jeszcze poziomu w danym względzie sprzed 39 r., niemniej jednak suma dochodu narodowego wraza dość szybko, co świadczy najlepiej o rozwoju gospodarczym kraju.

NA DRODZE UPREMYSŁOWIENIA

Istotą rozwoju gospodarczego Polski w latach ubiegłych była i jest nadal dążność do jak największego upremysłowania kraju. Na drodze tej zdołaliśmy rozbudować przemysł węglowy, odbudować hutnictwo i przemysł maszynowy. Zdołaliśmy zorganizować bazy wyrobu maszyn dla przemysłu węglowego i włókienniczego, nasyciliśmy rynek maszynami rolniczymi, rozpoczęliśmy produkcję traktorów.

Wydobycie węgla w 1947 r. sięgało 70 milionów ton, produkcja stali — 7,5 miliona ton. W porównaniu z 46 r. wytwórczość wyrobów walcowych wzrosła o 36 proc., produkcja wagonów o 158 proc., obrabiarek o 81 proc.,

azotniaku o 18 proc., cementu o 10 procent.

Polski przemysł węglowy zdobył czwarte miejsce w Europie, włókienniczy — trzecie, a przemysł cukrowniczy zmierza do zajęcia miejsca drugiego. Wyniki obecnej kampanii cukrowniczej oblicza się na pół miliona ton cukru, z czego po zaspokojeniu rynku wewnętrznego na eksport przypadnie 130 tys. ton.

Wielkie sukcesy również odnieśliśmy na Ziemiach Zachodnich. Globalna wartość produkcji przemysłowej tych ziem obliczana była na 2,6 miliarda zł przedwojennych. Udział ich z wytwórczości krajowej wyraża się cyfrą 21,1 proc. globalnej produkcji Polski. Z tego na przemysł mineralny przypada 42 proc., węglowy — 37 proc., metalowy — 25 proc., hutniczy — 17 proc., włókienniczy — 12,8 procent.

INWESTYCJE

Ciężka i długa zima ubiegłego roku opóźniła realizowanie planu inwestycyjnego. Również wpłynęła na to wiosenna klęska powodzi, która ponadto zmusiła państwo do przeprowadzenia dodatkowych nakładów kapitałowych.

Niezależnie od tego ujemnie oddziaływały na rozwój omawianej dziedziny opóźniające się dostawy zagraniczne oraz niepełne zmobilizowanie środków finansowych w kraju, spowodowane zwykłą ceną i ruchem plac.

Mimo tych trudności plan inwestycyjny wykonaliśmy w 90 proc.

HANDEL ZAGRANICZNY

W 1946 r. prowadziliśmy wymianę zagraniczną z 23 kontrahentami, w chwili obecnej zaś utrzymujemy stosunki handlowe z 23 państwami. Udział krajów pozaeuropejskich w obrotach tych wyniósł w 46 r. 1 proc., w 47 r. zaś — 11 proc.

Handel zagraniczny Polski w 47 r. wyrażał się kwotą 364 milionów zł przedwojennych. Oznacza to wzrost obrotów w porównaniu z rokiem poprzednim o pełnych 100 proc. Rozpatrując wywóz i przywóz wskazać należy, że ostatni ma znaczną przewagę pod względem ilości obrotów nad pierwszym. Jeżeli przyjmiemy wskaźniki obrotów z zagranicą w 46 za sto, to w 47 r. okazuje się, że przywóz można określić cyfrą 408, a wywóz liczbą 277. Udział Związku Radzieckiego w naszych stosunkach handlowych z zagranicą wynosił 28 proc. Drugie miejsce zajęła Szwecja — 12 proc., dalej idzie Dania, USA, Anglia, Francja i inne państwa.

SEKTOR PRYWATNY

Inicjatywa prywatna zatrudniała w roku ubiegłym w swoich 17 tys. zakładów pracy około dwóch milionów ludzi, to jest 17 proc. ogółu pracujących w Polsce i zdołała wytworzyć 15 proc. dochodu narodowego.

W ostatnim kwartale sektor prywatny zaczął wchodzić w zasięg realnego oddziaływania planu gospodarczego kraju.

Ogólnie oceniając rok ubiegły trzeba wskazać, że nosił on głównie charakter inwestycyjny. Stąd poziom wytworzonych dóbr spożywczych nie osiągnął poziomu dóbr produkcyjnych. W r. 1948 w przeciwieństwie do poprzedniego zwróci się uwagę przede wszystkim na zagadnienia konsumpcyjne, a więc zaspakajania potrzeb społeczeństwa. Stopa życiowa w Polsce winna ulec tym samym znacznym poprawie.

mgr Narski

Zwycięstwa chińskiej armii demokratycznej zachwiały pozycję Czang-Kai-Szeka

Jakkolwiek od zakończenia specjalnej misji amerykańskiego gen. Wedemeyera w Chinach upłynęło kilka miesięcy, administracja waszyngtońska nie powzięła jeszcze ostatecznej decyzji w sprawie polityki chińskiej. Rozciągnięcie doktryny prez. Trumana na Chiny Czang-Kai-Szeka byłoby prawdopodobnie już od pewnego czasu faktem dokonanym, gdyby nie poważne obawy departamentu stanu. Obawy te opierają się na wzrastającym przeświadczeniu, że pozycja Czang-Kai-Szeka jest coraz słabsza, podczas gdy sytuacja chińskiej armii ludowej polepsza się z każdym tygodniem.

Sprawa pomocy dla Czang-Kai-Szeka wystąpiła silnie na jaw w okresie dyskusji kongresu nad doraźną pomocą dla Francji, Włoch i Austrii. Republikańska większość kongresu wykorzystała te dyskusje dla wywarcia nacisku na rząd w celu wystąpienia z konkretnym planem pomocy rządowi nankińskiemu.

W senackiej komisji budżetowej wystąpili wówczas gen. Wedemeyer i Bullitt. Obydwaj opowiedzieli się za znaczną pomocą dla Czang-Kai-Szeka, jakkolwiek Wedemeyer odmówił raz jeszcze wyjawienia treści swego sprawozdania z pobytu w Chinach.

Wstrzeźliwość departamentu stanu w wyjawianiu swoich istotnych zamiarów wobec Chin ma swoje podłoże w ocenie wewnętrznej sytuacji w tym kraju. Waszyngton trzeźwo zdaje sobie sprawę z dezorganizacji wojskowo-administracyjnej i wzrostu przekupstwa w rządzie nankińskim, o czym w dalszym ciągu piszą również i korespondenci amerykańscy z Chin. Zaostrzenie dyktatury i terroru rządowego wpłynęło w kon-

sekwencji na zachwianie się pozycji politycznej Czang-Kai-Szeka.

W takim położeniu zarówno pod względem politycznym jak i gospodarczym Czang-Kai-Szeka jest coraz mniej pewnym partnerem, a administracja amerykańska zaczyna powątpiewać w skuteczność dalszej pomocy dla Nankinu.

Stany Zjednoczone ulokowały w Chinach Czang-Kai-Szeka trzy miliardy dolarów w ciągu ostatnich 6 lat, nie doprowadziwszy do spodziewanych wyników. Pomimo tak olbrzymiej pomocy nie zdołano pokonać armii ludowej i zgnieć elementów demokratycznych. (PAP)

3 1/2 miliona dzieci europejskich potrzebuje pilnej pomocy

Przedstawiciel Narodów Zjednoczonych, zajmujący się akcją międzynarodowej pomocy dla dzieci wyjedzie w przyszły piątek z Nowego Jorku do Europy, celem rozpoczęcia kampanii na rzecz pomocy dzieciom. Plan polega na wystąpieniu z apelem do ludności

38 krajów, aby oddała cały zarobek jednego dnia lub jego równowartość w pracy, na rzecz dzieci potrzebujących pomocy. Ocenia się, że w przyszłym roku ONZ udzieli pomocy dla 3,5 miliona dzieci. (pr.)

Bezprawne aresztowanie greckiego dziennikarza w Stanach Zjednoczonych

Amerykańskie władze emigracyjne aresztowały i osadziły w więzieniu na Ellis Island dziennikarza greckiego Kyriazadesa. Kyriazades był akredytowany przy ONZ w charakterze korespondenta dzienników „Rizopastis” i „Elephtheria Ellada”, które zostały zamknięte przez reżim ateński.

„New Herald Tribune” komentując powyższą wiadomość, wyraża przypuszczenie, że władze emigracyjne w USA stanęły na stanowisku, iż Kyriazades utracił swe uprawnienia na skutek zamknięcia dzienników, które reprezentuje. Aresztowanie nastąpiło jednak bez uprzedniego porozumienia

z władzami ONZ. Ze strony generalnego sekretariatu ONZ podkreślono, że Kyriazades jest w dalszym ciągu akredytowany przy tej organizacji w związku z czym, interweniowano w departamencie stanu USA celem natychmiastowego zwolnienia bezprawnie zatrzymanego dziennikarza greckiego. (PAP)

W Moskwie głosowało prawie 100% uprawnionych

Jak wynika z prowizorycznych danych opublikowanych w prasie frekwencja głosujących w czasie ostatnich wyborów do rad obwodowych rejonowych miejskich i wiejskich w 5 republikach radzieckich ZSRR, Ukrainie, Mołdawii, Armenii i Republice Karelo-Fińskiej — sięgała na ogół prawie 100% wszystkich uprawnionych do głosowania, a niekiedy te cyfry przekraczała.

W Moskwie w wyborach wzięło udział prawie 100% uprawnionych do głosowania, przy czym na kandydatów bloku komunistów i bezpartyjnych padło 99,36 proc. głosów. (PAP)

Obrady delegatów pracowników umysłowych

W gmachu KCZZ w Warszawie odbyła się konferencja delegatów Zarządów Głównych Zw. Zaw. Prac. Państwowych, Skarbowych, Sądowych, Administracji Cywilnej, Zw. Nauczycielstwa Polskiego, Samorządowych i instytucji Społecznych. Porządek obrad obejmował dwa zagadnienia: akcję współzawodnictwa i organizowanie kół pracowniczych. (PR)

Przed wszystkim węgiel i drzewo eksportują Anglosasi z Bizonii

Jak podaje dziennik „Neues Deutschland”, w ogólnym eksporcie z zachodnich stref Niemiec w 1947 r. wynoszącym 165,9 mil. dolarów, eksport węgla wynosił 92 mil. dol. czyli 55,5 proc., drzewa — 32,6 mil. dol. czyli 19,7 proc., soli — 2,7 mil. dol. czyli 1,2 proc., prądu elektrycznego — 0,6 mil. dol. czyli 0,3

proc., ogólnych wyrobów — 17,1 mil. dol. czyli 10,3 proc.

W ten sposób w eksporcie anglosaskiej strefy pierwsze miejsce zajmują węgiel i drzewo. Dziennik podkreśla, że obecnie eksport wyrobów gotowych odgrywa drugorzędą rolę i że fakt ten świadczy o kolonialnym charakterze eksportu. (API)

Niemiecki „król stali” uznany winnym grabieży Europy i organizowania pracy niewolniczej

Amerykański Trybunał Wojskowy uznał winnym popełnienia zbrodni wojennych niemieckiego kóla stalowego za czasów hitlerowskich — Flicka. Uznanie winnym nastąpiło na podstawie stwierdzonego współudziału Flicka w organizowaniu przymusowej niewolniczej pracy dla ludności sprowadzanej do Niemiec z innych krajów europejskich.

Flick był uważany za najbogatszego człowieka w Niemczech w momencie zakończenia wojny. Flickowi dowieziono również współudział w ograbieniu okupowanych terytoriów.

Sąd skazał Flicka na 7 lat więzienia. Proces trwał 8 miesięcy.

Razem z Flickiem na ławie oskarżonych zasiadło kilku innych przemysłowców z grupy znanej pod nazwą „trust Flicka”. Oskarżony Steinbrinck został skazany na 5 lat więzienia, zaś Weiss — na 2 lata. Oskarżeni Kalesch, Perberger i Burkhardt zostali zwolnieni. (PAP)

słowników z grupy znanej pod nazwą „trust Flicka”. Oskarżony Steinbrinck został skazany na 5 lat więzienia, zaś Weiss — na 2 lata. Oskarżeni Kalesch, Perberger i Burkhardt zostali zwolnieni. (PAP)

Dnia 22 grudnia 1947 r. zmarła po długich cierpieniach namaszczona Olejami św. nasza najdroższa, niezapomniana żona, matczka, babcia, siostra, ciocia i teściowa, śp.

Pelagia Hypka

ż. Bruczyńskich
preżywszy lat 44.
Pogrzeb odbędzie się w sobotę, dnia 27 grudnia, o godz. 11 z kaplicy cmentarza na Jeżycach. Msza św. żałobna odbędzie się 27 grudnia o godz. 9.
W ciężkim smutku pogrążeni mąż z dziećmi i rodzina
Poznań, Słowackiego 42 m. 3 46938

Dnia 22 grudnia 1947 r. zmarł po długich i ciężkich cierpieniach namaszczony Olejami św. nasz ukochany ojciec, teść, dziadek i wuj, śp.

Michał Jopek

preżywszy lat 77.
Pogrzeb odbędzie się w sobotę dnia 27 bm., o godz. 10.30 z kaplicy na cmentarzu w Górczynie.
W wielkim smutku pogrążona rodzina
Poznań, Lodowa 24 m. 2 46941

Protest CGT przeciw represjom Schumana

Francuska Generalna Konfederacja Pracy (CGT) ogłosiła rezolucję protestującą przeciwko stosowaniu przez rząd Schumana represji wobec robotników, którzy brali udział w strajku. Rezolucja wzywa wszystkich pracowników do prowadzenia wspólnej akcji zmierzającej do cofnięcia sankcji i zwolnienia aresztowanych działaczy.

Akcja robotników francuskich w Paryżu, Lyonie, Marsylii i innych miastach uwięzionych została powodem i przyczyną się do zwolnienia aresztowanych, a tylko w jednym okręgu 2 protestujących robotników i 27 górników skazanych zostało na karę aresztu od 2 tygodni do 3 miesięcy i na wysokie grzywny. (P. R.)

Przemówienie wigilijne Prezydenta R. P.

dostarczyła nam Polska Agencja Publicystyczna dopiero w nocy po zamknięciu numeru. Z tego powodu przemówienie Pana Prezydenta R. P. ukaże się w jutrzejszym wydaniu naszego pisma.

Szczególne uznanie Premiera Rządu RP dla osiągnięć „Polskiego Radia”

Każdy dzień przynosi nowe meldunki o wykonaniu rocznego planu produkcji. Również i Polskie Radio wykonało roczny plan pracy. Premier Cyrankiewicz przyjął ostatnio przedstawicieli Polskiego Radia, którzy złożyli mu meldunek o wykonaniu rocznego planu radiofonizacji przewidzianego na rok 1947.

Składając powyższy meldunek dyrektor Polskiego Radia Billig podkreślił, że w zakresie radiofonizacji wsi wykonano plan na dzień 18 grudnia w 140%, w zakresie budowy linii przewodowych 150%, w zakresie instalacji głośnikowych w 121%, w zakresie budowy linii do zbiorowych urządzeń w 120%, oraz w zakresie budowy urządzeń zbiorowych 108%.

Nieuchwytna szajka uprowadziła znanego przemysłowca sycylijskiego

Donoszą z Palermo, że jedna z nieuchwytnych band sycylijskich, na której czele stoi bandyta Giuliano, uprowadziła znanego przemysłowca sycylijskiego — Magrina z jego fabryk w Carini. Wszczęte natychmiast przez policję poszukiwania nie przyniosły jak dotąd żadnych wyników. (PAP).

Ponadto do 1 grudnia radiofonizowano 324 szkoły, 2029 świetlic, 237 szpitali, 452 zakłady przemysłowe. W bieżącym roku zbudowano i oddano do użytku dwie wielkie radiostacje: w Toruniu o mocy 24 kw. we Wrocławiu o mocy 50 kw.

W imieniu rządu Rzeczypospolitej i własnym, premier Cyrankiewicz wyraził szczególne uznanie dla osiągnięć Polskiego Radia, polecając równocześnie wyrazić swoje podziękowanie i uznanie wszystkim pracownikom tej instytucji. (P. R.)

Za spójność duszy, śp. z Tyrankiewiczów

Czesław Piotrowskiej

żony Dyrektora b. Wielkopolskiej Szkoły Muzycznej w Poznaniu
zmarłej dnia 12. VII. 1947 r. w Szczecinie odprawiona zostanie

msza św.
w poniedziałek, dnia 29 grudnia br., o godz. 8.30 w kościele św. Marcina (ul. Fredry).

Gono Profesorów
b. Wielkopolskiej Szkoły Muzycznej
46376 w Poznaniu

W pierwszą bolesną rocznicę śmierci naszego najdroższego i nigdy niezapomnianego męża i ojca, śp.

Edwarda Machera

b. naczelnego dyrektora firmy Wiepofana
odprawiona zostanie za spójność Jego duszy msza św. w poniedziałek, dnia 29 bm., o godz. 8 w kościele Serca Jezusowego na Jeżycach.

żona i córki

p8068

W dniu 11 listopada 1941 r. zmarł na wysiedleniu w Grabowie nad Pilicą, przeżywszy lat 79 nasz najdroższy mąż, ojciec, teść i dziadek, śp.

Stanisław Chmielewski

założyciel i długoletni dyrektor Banku Ludowego w Poznaniu, powstaniec Wielkopolski, członek Rady Miejskiej m. Poznania z r. 1939

Złożenie zwłok po ekshumacji do grobu odbędzie się w poniedziałek, 29 grudnia 1947, o godz. 11 z kostnicy cmentarza w Poznaniu na Jeżycach. Msza św. żałobna za spójność duszy Zmarłego odprawiona zostanie w środę, 31 grudnia br., o godz. 8 w kościele p. w. Serca Jezusowego na Jeżycach, o czym zawiadamia w smutku pogrążona

rodzina
Poznań, ul. Dąbrowskiego 53/55 46934

Powstanie Wielkopolskie

Powstanie Wielkopolskie, które wybuchło w Poznaniu dnia 27 grudnia 1918 roku, a następnie z żywiołową siłą rozszerzyło się na całą niemal Wielkopolskę, wykazało szereg odmiennych cech, niż wszystkie dotychczasowe powstania narodowe.

Nasamprzód nie było skierowane tradycyjnym zwyczajem przeciw Rosji, ale przeciwko Niemcom. Fakt, że dotychczas przeważnie podnoszono oręż przeciw Rosji, i Rosję powszechnie uważano za głównego wroga polskości, mimo że właśnie król pruski Fryderyk Wielki był głównym inicjatorem rozbiorów Polski a Prusy z Flottwellem, Bismarkiem i Bülowem najgroźniejszymi wrogiem narodu polskiego, budzić musi poważne zastanowienie. Wydaje się, że czynnikiem decydującym był tu jak zwykle w naszej historii, moment uczuciowy, z którego wyrosła nie tylko wielka poezja wieszczów o nastawieniu wybitnie antyrosyjskim, ale i publicystyka nasza i polityka. Jakoż z wysubtelnością wrażliwością odczuwano wszystkie okrucieństwa i krzywdy ze strony carskiej Rosji, podczas gdy te same gwałty zadawane przez Prusy były jakoś tolerowane i bagatelizowane. Najwięcej odczuwała je Wielkopolska, ale Wielkopolanie stanowili zaledwie procent ogólnej liczby narodu, gdy tymczasem Polacy pod zaborem rosyjskim więcej niż jego połowę.

W samej rzeczy powstań, skierowanych bezpośrednio przeciw Prusom przed Powstaniem Wielkopolskim, notują dzieje zaledwie jedno, mianowicie z roku 1806/1807, wzniecone przez Dąbrowskiego i Wybickiego po klęsce Prusaków pod Jeną i Auerstädem, zadanej przez armię Napoleona. Wszystkie inne powstania, nie wyłączając insurekcji Kościuski i Wiosny Ludów z roku 1848, pośrednio tylko wymierzane były przeciw pruskiemu zaborcy i to jedynie na skutek nieprzewidzianego splotu wydarzeń. Zupełnie inne założenia towarzyszyły zrywowi wielkopolskiemu z roku 1918/19. Świadoma myśl zmierzania się z Niemcami, pomszczenia krzywd wieko-

Jak pracuje przemysł bawełniany

W przemyśle bawełnianym, przede wszystkim ze względu na trudności surowcowe jakie zaistniały w I kwartale br., ambitny plan produkcyjny nie będzie całkowicie wykonany. Tym niemniej w stosunku do roku ub. produkcja przędzy wzrosła o 23,5%, a produkcja tkanin podniosła się o 17,2 mil. metrów miesięcznie do 21,170 tys. metrów miesięcznie.

Wzrost produkcji nastąpił w związku ze zwiększeniem wydajności pracy, spowodowanym przejściem na pracę wielowarstwową.

wych nurtowała tu od dłuższego czasu i ona była podłożem, z którego wyrosło powstanie, a nie trzeźwe rozumowanie polityczne.

Wybuch powstania przypadł zresztą na bardzo dogodną chwilę, czego niestety nie można powiedzieć ani o powstaniu kościuszkowskim, ani o powstaniu listopadowym, ani tym bardziej o powstaniu styczniowym, najfatalniejszym z wszystkich. Niemcy w momencie wybuchu powstania zajęci byli własną rewolucją spartakistowską, tak że nie mogli zgnieść powstania w zarodku. Powołał dopiero gromadzili większe siły wojskowe, koncentrując je w Bydgoszczy, w Pile, we Frankfurcie, Lesznie, Głogowie, Oleśnicy i Kępnie. Ale powstanie w tym czasie zdołało się już utrwalić na większości obszaru Wielkopolski. Gdy doszło do walk, siły były prawie wyrównane a zaskoczenie powstańców niemożliwe.

Zwolna dopiero sytuacja zaczynała się i w tym powstaniu zmieniać na niekorzyść Polaków. Powstaniu zabrakło zaplecza, podczas gdy Niemcy coraz większe siły rzucałi do boju. Ich ofensywa w początkach lutego 1919 roku posiadała wielki rozmach i z trudem mogła być powstrzymana na froncie północnym pod Kcynią i na froncie południowym pod Rawicem. Na odcinku zachodnim natomiast, gdzie Niemcy atakowali najgwałtowniej, powstańcy nie mogli sprostać zadaniu. Walki pod Wielkim Grójcem i Nową Wsią miały przebieg niesłychanie dramatyczny i losy powstania zawisły na włosku. W tym decydującym momencie przeciw doszło do rozejmu z Niemcami, podyktowanego przez aliantów. Sytuacja została uratowana. Dalsze losy Wielkopolski zawisły odtąd od konferencji pokojowej w Paryżu, na której powstanie zrobiło duże wrażenie. Zarówno Dmowski jak i Marian Seyda przyznają, że wpłynęło ono na przyznanie Polsce bez plebiscytu Wielkopolski i Pomorza.

Niezależnie od tych zdobyczy myśl powstańca wielkopolskiego biegła jeszcze dalej na zachód, na ziemie niegdyś polskie ale od wieków oderwane od kraju. Usiłowano wkroczyć na Śląsk Dolny i na Ziemię Lubuską. Próby się jednak nie powiodły, albowiem poza Rawicem na południe ani poza Kargowę i Zbąszyń na zachód się nie posunęło, niemniej myśl opanowania ziem zachodnich została rzucona. Przypadły nawet Polsce wtedy skrawki Dolnego Śląska w Sycowskiem i Namysłowskiem.

Powstanie Wielkopolskie posunęło wreszcie naprzód kwestię społeczną. Był to ruch rzeczywiście ludowy a nie tylko symboliczny, jak powstanie Kościuski

z słynnymi Raclawicami. Powstanie nie wydało wodza ani bohatera w postaci jednej osoby. Mianem tym obdarzyć należało by całe masy szarych powstańców, w szczególności zaś tych, co byli na placu boju, a było ich niemało.

Niemniej symbolem ofiarności i bohaterstwa pozostanie na zawsze skromna postać górnika westfalskiego Franciszka Ratajczaka, który z dalekiej obczyzny przybył do Poznania, aby tu walczyć i zginąć za Polskę w pamiętnym dniu 27 grudnia. Wraz z nim do godności i chwały narodowej doszedł ostatecznie cały lud polski.

Te wszystkie odrębne cechy, które różnią Powstanie Wielkopolskie od innych ruchów narodowych, a zwłaszcza zaś zwycięski jego koniec, przynoszący realną korzyść w postaci przyłączenia do Polski prastarych ziem polskich, jakimi są Wielkopolska i Pomorze, nakazują mimo niejednych błędów oceniać je dodatnio na kartach dziejów naszych.

Orzeł nad Poznaniem

Znów nad miastem podjął swe królewskie loty,
Orle niezwykciony, wyęskniony ptaku.
Był czas srogiej męczarni, czas żrącej tęsknoty,
czas mroku, który wolność ujarzmił i zakłut.

Był czas nędzy i śmierci, czas, który przeminął,
pokonany przez święty cud Zmartwychpowstania.
Wędrujemy znów w słońce wolności godziną:
i zdobędziemy wielkość — jak Ty, szczyt Poznania.

Oglądałeś swe miasto i zimą i latem,
stulecia się w różaniec harmonijnie plotą....
Ludzie mijali dołem, Tyś płynął nad światem,
i dzisiaj znów szybujesz ku najwyższemu lotom!

Byłeś i będziesz z nami — i wszystko przetrzymasz,
bo jesteś duszą miasta, która wiecznie trwa,
przeto rozkochanymi patrzymy oczyma,
na lot Twój, który wieczość w sobie ma!

Dni się pod Twymi skrzydłami staną jako pieśni,
o triumfalnym rytmie, Rytm ten serca wzrusza.
Oddajemy Ci, Orle, my Tobie rówieśni,
losy naszego miasta i losy Ratusza.

Był czas nędzy i śmierci, czas, który przeminął,
pokonany przez święty cud Zmartwychpowstania.
Wędrujemy znów w słońce wolności godziną:
i zdobędziemy wielkość, jak Ty szczyt Poznania.

Stanisław Krokowski

Walka o chleb

W ciągu dwu lat pokojowej gospodarki potrafiliśmy obsiać 3/4 odłogów i odbudować pogłowie zwierząt gospodarskich w stosunku około 50% stanu przedwojennego. Obecnie wypada skoncentrować swe siły dla zupełnego zlikwidowania skutków wojny. — Bojowe zadania chwili to zlikwidowanie reszty odłogów, podniesienie produkcji roślinnej i zwierzęcej. — Oba wymienione zadania obejmuje Narodowy Plan Gospodarczy.

By mógł on być należycie realizowany potrzeba:

1. Współdziałaniu uświadomionych mas. Dotychczas tylko nieliczni fachowcy wiedzą, jakie zadania stawia Narodowy Plan Gospodarczy w stosunku do pojedynczego rolnika.

2. Plan wntien być podany do wiadomości dostatecznie wcześniej. Nie można żądać ścisłego wykonywania planu, skoro rolnicy w poszczególnych powiatach i gminach nie znają, jakie wymagania stawia Narodowy Plan Gospodarczy w stosunku do danego powiatu czy gminy.

3. Opracowanie planu powiatowego czy gminnego powinno być ściśle i praktycznie uzasadnione urzędami technicznymi, siłą roboczą i surowcami produkcyjnymi: Z uwagi na brak dostatecznej oświaty na wsi oraz znaczne rozdrobnienie gospodarstw opracowanie metod przeprowadzenia Narodowego Planu Gospodarczego na wsi napotyka na większe trudności, niż przy opracowaniu metodyki wykonania Planu Gospodarczego dla przemysłu.

12 bm. zebrała się w Warszawie po raz pierwszy Naczelna Naukowa Rada Rolnicza. Jest to trust mózgow, który określać będzie w jaki sposób przy danych warunkach ekonomicznych w sposób jak najoszczędniejszy można zwiększyć produkcję. — Dotychczas badania naukowe rolnicze nie były dostatecznie skoordynowane. W szczególności przed wojną brak było jednolitego planu badań dla Zakładów wyższych szkół rolniczych i Zakładów Doświadczalnych tzw. rejonowych. Od 1 stycznia 1948 r. Zakłady Doświadczalne, które dotychczas były w rękach

Związku Samopomocy Chłopskiej zostaną upaństwowione, co pozwoli na lepsze skoordynowanie pracy w dziedzinie doświadczeń rolniczych. — Metody badawcze opracuje Zjazd Rolniczych Doświadczalników, obradujący w Warszawie (8—20 bm.). Także stacje Ochrony Roślin i Stacje Oceny Nasiion zostaną z dniem 1 stycznia 1948 r. upaństwowione. Dla planowania i kontroli w go-poda-ctwach państwowych typu folwarcznego utworzony został departament gospodarstw państwowych w Ministerstwie Rolnictwa i R.R. Dla skoncentrowania w jednym ręku spraw badawczych i oświatowych tworzy się w Ministerstwie Rolnictwa i R.R. Departament Nauki i Oświaty Rolniczej. Zarówno Rolnicze Zakłady Doświadczalne jak i Przysposobienie Rolniczo-Wojskowe będą podporządkowane temu departamentowi.

Powyższe zmiany organizacyjne łączą się ściśle z zagadnieniem walki o chleb. Dotychczas zmuszeni byliśmy zboże sprowadzać z zagranicy. Nie możemy jednak wydatować ok. 100 milionów dolarów na import żywności. Lepiej jest za to sprowadzać konieczne maszyny. Każda bitwa odbywa się na podstawie opracowanego planu strategicznego. Przed Litwą odbywa się przegrupowanie wojsk. W naszym przypadku bitwy o chleb koncentrujemy się do ataku przez zmiany organizacyjne i opracowanie planów strategicznych. Wierzymy we własne siły. Przy współdziałaniu uświadomionych mas drobnych rolników i szlachetnym wysiłku pracy w rolnictwie potrafimy na odcinku zbóż uniezależnić się od importu zbóż.

Inż. D. Starzyński
wiceprezes zarz. woj. Zw. Sam. Chł.

Nasza gospodarka

Nawozy sztuczne za gotówkę i na kredyt

Doświadczenia tegoroczne skłoniły Komitet Ekonomiczny R. M. do podjęcia uchwały, mocą której sprzedaż na-

wozów sztucznych jest wolna od wszelkich obowiązków dostawy zbóż czy innych ziemiopłodów. Sprzedaż nawozów odbywa się za gotówkę według ceny jednolitej dla całego kraju. Wśród najbardziej potrzebujących rolników nawozy będą rozprowadzone na kredyt.

NADCHODZĄ PAROWOZY AMERYKAŃSKIE

Do Gdyni przywieziono 29 nowoczesnych parowozów amerykańskich, zakupionych na cele przewozu węgla. Próby okazały, iż odpowiadają one wymaganiom. W najbliższym czasie nadejdą do Polski morzem jeszcze 2 transporty po 30 parowozów i 1 transport 11 parowozów amerykańskich.

POTRZEBA NAM WAGONÓW-CHŁODNI

Jedną z głównych przyczyn nienależytego wykorzystania obfitych połowów ryb morskich jest brak wagonów-chłodzi do ich przewozu w głąb kraju. Obecnie Stocznia Gdańska nr 3 pracuje nad wykonaniem wagonowych zespołów chłodniczych do przewozu ryb morskich. Pierwsze trzy zespoły zostaną wykonane w styczniu 1948 r.

STAN FLOTYLLI RYBACKIEJ

Na koniec listopada po wliczeniu jednostek nowowbudowanych i po wyeliminowaniu zniszczonych, posiadaliśmy 234 kutry i 1767 łodzi motorowych i wiosłowych. W porównaniu z październikiem oznacza to wzrost liczby kutrów o 5, a łodzi o 19.

SPOŁDZIELNIE POWSZECHNE OSIĄGŁY 140% PLANU

Plan sektora spółdzielczego przewidywał wzrost obrotów o 100%. Otrzy tegoroczne Powszechnych Spółdzielni Spożywców wyniosły 81 miliardów zł, gdy w r. 1946 sięgały tylko kwoty 34 miliardów. Oznacza to zatem wzrost o 140%.

BOLESŁAW PRUS

Ze wspomnień cyklisty

— Jeżeli tak — odparł starzec o szlachetnej fizjonomii — więc pan uratował życie mojej córce... O nie wypieraj się — zawołał. — Kiedy moja córka, zemdlona padła w twoje objęcia, zegarek ten dostał się do jej kieszeni...

Milczałem, bo i cóżem miał robić, przekonawszy się, że jestem odkryty. Szlachetny zaś starzec mówił dalej:

— Ocaliłeś memu dziecku życie, ale — zabrałeś spokój. Posłuchaj mnie, młodzieńcze: Helena pokochała cię pierwszą i ostatnią miłością i umrze, gdybyś nie podzielił jej uczuć... Jestem bogaty... bardzo bogaty... — mówił drżącym głosem, a łzy spływały mu po obliczu. — W dzień ślubu sto tysięcy rubli dają za Helenę...

— Panie — odrzekłem — będę szczerym. I ja kocham pańską córkę najwyższą miłością, na jaką może zdobyć się człowiek. Ale jestem ubogi, dumny i — pańskich stu tysięcy rubli przyjąć nie mogę...

— Szlachetny młodzieńcze — zawołał starzec, chwytając mnie w objęcia — właśnie takiej odpowiedzi spodziewałem się od ciebie... A więc słuchaj... Helena będzie uboga jak ty... Helena, do mojej śmierci, nie otrzyma żadnego posagu... Dam jej tylko siedem tysięcy rubli rocznej renty...

— Ha — odpowiedziałem — jeżeli tak... jeżeli panna Helena jest biedna...

W tym miejscu piękne moje marzenia uległy

przerwie: usłyszałem wrzawę i o kilkadziesiąt kroków przed sobą zobaczyłem widok, jakie chyba nieprędko drugi raz ujrzę. Na gościńcu stał wóz, otoczony gromadą kobiet i wyrostków obojętnej płci. Z gromady co chwilę ktoś przybiegał do wozu, schylał się i przedkładał, ażeby po chwili — znowu powrócić, z drugiej strony. Za pochylającymi się pędził chłop, odziany w burkę, i wykonywał batem gwałtowne ruchy z góry na dół.

Jakaś bijatyka?... — pomyślałem, przyspieszając kroku.

Kiedym zbliżył się o tyle, że mogłem różniczać fizjonomie, do wozu przybiegła dosyć młoda kobieta, w czarnej, wypłowiałej spódnicy i podartej chustce popielatej. Ukłękła na ziemi i gorączkowymi ruchami zaczęła zgarniać do fartucha leżące pod wozem kartofle. A tymczasem chłop w burce, mocno ująwszy plecione biczyśko, z całej siły walił po plecach klęczącą. Kartofle rozsypany się jej z fartucha, chłop walił coraz gwałtowniej, ale ona nie przestawała zgarniać. Wreszcie, zebrawszy może ze dwie kwarty kartofli, podniosła się i zaczęła uciekać w moją stronę. Prawą ręką rozcierała zbite plecy a lewą ścisnęła fartuch, jęcząc:

— O mój Boże!... mój Boże!...

Szlochała tak strasznie, że chłop rozjuszony opuścił biczyśko. A tymczasem pod wóz rzuciły się inne kobiety i wyrostki i zaczęły zgarniać kartofle czego już im nikt nie bronił.

16

Może by tej biedaczce oddać bułki i szynkę?... — pomyślałem patrząc na skatowaną kobietę. Potem wróciwszy się do chłopca zawołałem gniewnie:

— I nie wstyd wam gospodarzu tak mordować...

— To pan się wstydz!... — wrzasnął chłop i niewiele brakło, ażeby mnie zwał biczyśkiem. — Psie ścierwa!... — wołał — porznięty mi worki nożami, wysypały kartofle i teraz kradną... Z czym ja wrócę do dom?... przecie i ja mam kogo żywić...

Za mną rozległo się ostre gwizdanie, a w gromadzie ktoś zawołał:

— Strażniki!...

Kartofle spod wozu prawie znikły i banda rozpięchła się między budynkami podobniejszymi do chlewów, aniżeli do ludzkich mieszkań. Szczególniej uderzył mnie drewniany dom piętrowy, w którym brakło chyba z połowy okien.

— O, teraz możecie się poskarżyć, jeżeli idą strażnicy — rzekłem do chłopca. — Ale bić kobiet nie wolno...

— To się pan skarż!... — odparł chłop.

Zaciął konia, zawrócił i pojechał w stronę przeciwną miastu. I ja wsiałem na rower, a ponieważ szosa była gładka, więc potoczyłem się jak strzała. Machinalnie patrząc przed siebie, ażeby nie wpaść na świeży szaber, którym szosę tu i ówdzie polatano, zatopiłem się w smutnych rozmyślaniach.

Cóż to za dzicz zamieszkuje najbliższe okolice Warszawy... kilkunastoletnie draby; za miast pracować w warsztatach, bawią się w konie i w wojsko, a całe gromady dzieci, zamiat uczyć się, biegają po ulicach, obryzgują błotem ludzi spokojnych, albo na spółkę ze

swymi rodzicielkami, w biały dzień, na środku gościńca, rabują chłopów!... Niejednokrotnie słyszałem o podobnych łajdactwach, ale dopiero kiedyś je zobaczyłem na własne oczy, zrozumiałem, jak straszna demoralizacja panuje na naszych przedmieściach.

Biedny chłop, on także — jak sam powiedział — ma kogo żywić... Co za szkoda, że nie oddałbym mu bułek i szynki, ażeby choć w części wynagrodzić...

Nagle błysnęła mi pyszna myśl, prawdziwe natchnienie... Gdyby na tym przedmieściu założyć ochronę, małe dzieci nie tułałyby się po ulicach, nie oswajałyby się z widokiem przestępstwa — i w rezultacie podniosłaby się moralność ogółu.

Cudowna idea!... Jak tylko spotkać znowu panią Ulińską, zaraz opowiem jej wypadek z błotem i z kartoflami i namówię, ażeby w tamtej okolicy postarała się utworzyć ochronę. Znowu kobieta, która tak mało potrzebuje dla siebie i jest niesłychanie wytrwała, z pewnością urzeczywistni mój pomysł. Ochrona... tak — ochrona!... I to koniecznie w tym miejscu, gdzie łobuzy ochlapały mnie błotem... Później można by założyć drugą, tam gdzie kradli chłopu kartofle.

Tymczasem leciałem po gościńcu jak sokół po niebie. Ale przypomniał mi się o dziecku minutach wścieklej jazdy, że kochany doktor nie pozwolił mi męczyć się wstrzymanym rowerem i usiadłem pod topolą, obok szosy. Nie było kurzu, wozu pokazywały się rzadkie więc mogłem puścić wodze marzeniom.

(Ciąg dalszy nastąpi)

Plan radiofonizacji Wielkopolski wykonany

Z chwilą wyznaczenia planu jesiennej akcji radiofonizacji, technicy Polskiego Radia zrozumieli, że plan radiofonizowania Wielkopolski jest obowiązkiem poważnym. Dlatego przystąpiono do niego z całą powagą, jakiej wymagała sprawa dostarczenia społeczeństwu wielkopolskiemu żywego słowa i muzyki. W tym celu wykorzystano wszelkie możliwości, aby jak największą ilość osób została zapołączona w jak najkrótszym czasie w mieszkaniowe głośniki radiowe. Dla uprzyęstnienia założenia głośników radiowych niezamierzonym, wprowadzono system ratalny.

Akcja radiofonizacji spotkała się z wielkim zrozumieniem i zainteresowaniem ludzi pracy. Najlepiej świadczy o tym ofiarna współpraca społeczeństwa zorganizowanego w Społecznych Komitetach Radiofonizacji Kraju, wyrażająca się pomocą w budowie nowych linii radiowych oraz instalacji głośników. Trzeba również podkreślić pomoc Oddziału Łączności Wojsk Polskich przy radiofonizacji Poznania.

Przydział gospodarstwa za żapówkę

Prokuratura Sądu Okręgowego w Lesznie wniosła w tych dniach w trybie dorocznego aktu oskarżenia przeciwko Michałowi Jarmuszkiewiczowi, piekarzowi z zawodu, b. inspektorowi osadnictwa P. U. R.-u w Wolsztynie. Akt oskarżenia zarzuca Jarmuszkiewiczowi, że w marcu 1947 r. w Wolsztynie, jako kierownik referatu osadnictwa P. U. R.-u w związku z przydzieleniem gospodarstwa poniemieckiego w Głodnie, przyjął od repatrianta Kazimierza Jończy 10 000 zł oraz od repatrianta Kaspra Deneki 7000 zł w gotówce, tudzież 10 kg mąki pszennej. Oskarżony przyznał się do zarzucanych mu czynów. Rozprawa odbędzie się niebawem. (rp)

Kronika gnieźnieńska

Adres Redakcji i Administracji: Gniezno, Rynek 20 (I piętro — prawo), Tel. 12-75
Dyżury lekarzy i aptek: dzienny, 28 bm. dr. Lazarowicz, ul. Stalina 12; nocny, 28 bm. dr. Skibski, ul. 3 Maja 58. Apteka Miejska, ul. Dąbrowski 1.

Teatr Miejski: niedziela, 28 bm. o godz. 16 i 19 komedia Bus-Fekete'go pt. „Jan”. Sala ogrzana! Przeprowadź bilety do codziennie od 10—12 oraz w dniu przedstawienia od godz. 14 w kasie teatru.

Repertuar kin: „Apollo” — „Ludzie bez skrzydeł”, „Polonia” — „Pawel i Gawel”.

Kwesta uliczna, przeprowadzona w dniach: 7 i 8 bm. na pomoc zimową przyniosła 25.535 zł. Wszystkim kwestarzom składa Pow. i Miejski Komitet Opieki Społecznej na tej drodze najserdeczniejsze podziękowanie.

Okradła pracodawcę

W tych dniach został okradziony przez służącą Stanisławę Belko p. Wacław Pawlak z Gniezna. Podczas jego nieobecności w domu wyż. wym. zabrała rower damski oraz większą ilość bielizny, ułatwiając się. Mieszkanie pozostawiła otwarte. M. O. jest już na tropie złodziejki. (pr)

Szaber nie popłaca

P. Klarę Chodyńską w Gnieźnie odwieździeli znajomi z Wałbrzycha — Edmund Pinkowski z żoną. Opuściwszy na krótki czas mieszkanie i powrócivszy doń p. Chodyńska gości już nie zastała. Stwierdziła przy tym, że wraz z nimi zniknęły: skórzany płaszcz, suknie, trzewiki i rękawiczki. Jak ustalono w toku dochodzeń milicyjnych, kradzieży dopuścili właśnie owi goście. (pr)

Szukając żony, złamał żebro teściowej

Na tle stosunków małżeńskich dochodziło często do nieporozumień między małżonkami.

KROTOSZYN

Lekarz z nieprawdziwego zdarzenia
Walenty Karpiewski zamieszkały w Krotoszynie przy ul. Kaliskiej wykonywał nieprawdnie zawód lekarza nie posiadając potrzebnych kwalifikacji. Próbował on nawet przeprowadzać operacje.
Sąd Okręgowy po rozpatrzeniu sprawy wymierzył wymienionemu karę 5000 zł.

Likwidacja bombrowni

Strzelce Krajeńskie. Kontrolerzy Urzędu Akcyz i Monopoli wykryli nową bombrownię, która znajdowała się na terenie gospodarstwa Bronisława Szonia, zamieszkałego w gm. Kurowo Stare, pow. Strzelce Krajeńskie. Szot wybrał samogon z ziemniaków na aparacie poniemieckim rzekomo tylko dla własnych celów leczniczych. (wj)

SRODA

Przeszło Ziemi Średzkiej. Pod takim tytułem wygłosił referat p. prof. Ludwik Gomolec z Szamotuł. Prelekcja odbyła się w ramach organizowanych wykładów powszechnych.
Akademia żałobna. Komitet Powia-

Sumując wyniki akcji radiofonizacji Wielkopolski, stwierdziliśmy, że zakres planu został w dniu 19 bm. całkowicie wykonany. W ten sposób powiększyła się wielka rodzina słuchaczy głośników. Rozgłośnia Poznańska zajęła znowu jedno z czo-

Rozpiewały się głośniki radiowe w Łodzi pod Poznaniem

Mieszkańcy wsi Łódź koło Stęszewa otrzymali od Polskiego Radia nie lada gwiazdkę. Oto staraniem Radiowęzła stęszewskiego wieś ta została włączona w dniu 24 bm. do sieci głośnikowej. Radiowęzeł stęszewski pod kierownictwem p. Ossowskiego w niedługim stosunkowo czasie zradiofonizował Dębno, Dębienko, Witobel, a ostatnio Łódź. Rozmieszczone po mieszkaniach głośniki rozpiewały się w wieczór wigilijny kołędami, wywołując powszechną radość mieszkańców. Zaznaczyć musimy, że w zaprowadzaniu instalacji radiowych, obok pracowników Radiowęzła, współpracowała ochotnie ludność wsi dostarczając bezinteresownie materiały potrzebne do budowy linii. Szczególnie wyróżnił się w tej współpracy p. Skrzydlewski.
Mieszkańcy wsi zadowoleni z posia-

Epilog czterotygodniowej rozprawy sądowej w głośnej aferze Spółdzielni Skupu Bydła w Śremie

Dnia 20 bm. zapadł wyrok w głośnym procesie w związku z aferą niektórych nieuczciwych kupców Spółdzielni Skupu Bydła w Śremie. Rozprawa trwała 4 tygodnie, a oskarżenie popierało dwóch prokuratorów.
W toku przewodu sądowego prze-

Kronika gorzowska

dzy Czesławem Adamkiewiczem, lat 28, a jego żoną Janiną, która wskutek tego opuściła mieszkanie męża w Wałbrzychu, chroniąc się u swych rodziców w Trzemesznie. Szukając jej Adamkiewicz wtargnął przemocą do mieszkania swych teściów, spowodował awanturę, a teściową Michalinę Kolaszińską pobił tak dotkliwie, że złamał jej żebro.
Sąd Okręgowy w Gnieźnie skazał Adamkiewicza za ten czyn na 6 miesięcy więzienia. (pr)

Dla zdobycia butów i ubrania kilkunastoletni chłopcy zamordowali kolegę

W Chodzieży zdarzył się wypadek, który wskazuje nam znowu na zdeprawowanie młodych jednostek. Oto dwaj 17-letni chłopcy zamordowali swego kolegę, syna gospodarza małorolnego, aby tylko zdobyć ubranie, buty i rower.
Szczegóły tragicznego wypadku przedstawiają się następująco: W piątek, 12 bm. zdążył z kościoła w Chodzieży na rowerze do domu w Stróżewie 17-letni Jurgowiak Edmund. W odległości 1 km od miasta przyłączyli się do niego dwaj koledzy szkolni, 17-letni Schewe i 17-letni Morastew z Pily (dawniej w Chodzieży) i cała trójka — jak twierdzą świadkowie — zdążyła pieszo szosą wśród lasów, prowadząc swoje rowery.
W pewnej chwili dwaj towarzysze przystąpili do wykonania morderczego planu, pragnąc zdobyć przede wszystkim nowe wysokie buty, zakupione ostatnio za 4000 zł.
Jak stwierdziły oględziny lekarskie, uderzyli oni Jurgowiaka tępym narzędziem w czaszkę, następnie wbili nóż w lewą i prawą skroń.
Ślady wskazują, że mordercy zawlekli swoją ofiarę kilkadziesiąt metrów w głąb lasu i tam rozebrali z kurtki, ubrania i butów, po czym nakrywszy zwłoki kilkucentymetrową warstwą ziemi, oraz mchem — zabrali rower i odeszli.
Na trzeci dzień po wypadku wszczęto poszukiwania, które ujawniły całą tragedię. Sp. Jurgowiaka znaleziono z zaciśniętymi jeszcze na szyi szelkami. Głowa była zmasakrowana, twarz za-

skrępała we krwi. Kiedy zarządono pościg, zbrodniarze ułotnili się już z domu. Pogrzeb zamordowanego chłopca odbył się w Chodzieży przy licznym udziale ludności. (ko)

Ziemia Lubuska przoduje

W jednym z pism warszawskich podane są wyniki jesiennej akcji siewnej z powołaniem się na dane Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych. Wg tych danych w województwie olsztyńskim wykonane zostały zasiewy w 106,7%, na Opolszczyźnie 103,6%, w wojew. wrocławskim w 95%, w powiatach odzyskanych woj. gdańskiego w 96,8%. Przypuszczalnie Ministerstwo nie miało jeszcze danych z terenu Ziemi Lubuskiej, i o nich nie wspomina. Komunikujemy przeto, że plan zasiewów Ziemia Lubuska wykonała w 112,6%.

Konie dla Ziemi Lubuskiej

Wg danych Ministerstwa Ziemi Odzyskanych Ziemia Lubuska otrzymała około 300 sztuk importowanych z zagranicy koni, które będą przydzielone najbardziej potrzebującym. Wypada podkreślić, że jest to ok. 10% ostatniego importu. Rozprawdzeniem koni na dotychczasowych warunkach zajmie się Związek Samopomocy Chłopskiej. Przydział ten nie zaspakaja jeszcze wszystkich potrzeb.

Falszerstwo kwitów

Bronisław Golemba, rolnik, zamieszkały w Pyranach, pow. Gorzów, był dostawcą siana do Spółdzielni Rolniczo-Handlowej „Rolnik” w Wilnicy. Po złożeniu siana w magazynie i otrzymaniu potwierdzenia odbioru, na którym podana była waga Golemba, dopisał dwukrotnie po 1000 kg, pobierając dodatkowo zł 6800. Gdy trzeci raz popełnił oszustwo sprawa

OSTRÓW (Wlkp)

Sąsiedzkie pogadanki

Między sąsiadami Danielakiem a Dutkowskim w Biskupicach pow. Ostrowo miały miejsce zatargi na tle mieszkaniowym, które skończyły się bójką. W czasie bójki Danielak pobił dotkliwie Dutkowską zadając jej kilka poważniejszych obrażeń.
Epilog zatargu rozegrał się przed Sądem Okręgowym w Ostrowie, który skazał Danielaka na 6 miesięcy więzienia.

Najwyższe osiągnięcia produkcyjne w Zakładach Chemicznych dr Roman May

W zakładach Chemicznych dr. Roman May w Luboniu pod Poznaniem wyniki produkcji za miesiąc listopad br. stanowią najwyższe osiągnięcia produkcyjne tych zakładów od 1920 r. i przekraczają o 30% produkcję lat przedwojennych. Produkcja superfos-

faty w tym okresie osiągnęła 121,6 proc. planu, kwasu siarkowego 127 proc. i soli fosforowych 160 proc. Wicemin. inż. Rumiński przesłał z tej okazji fabryce pismo z wyrazami uznania i z życzeniem dalszego pomyślnego rozwoju. (lc)

W związku z tą akcją powstała potrzeba wyszkolenia odpowiedniego personelu biurowego. Równolegle zatem do procesu reorganizacji przeprowadza się szkolenie księgowych. Ogółem na terenie województwa brakuje około 250 kwalifikowanych księgowych. Na pierwszym kursie, który skończył się

17 grudnia przeszkolonych zostało 39 kandydatów. Kurs trwał cały miesiąc: obejmował on oprócz innych pomocniczych wykładów 100 godzin księgowości. Zapotrzebowanie na księgowych jest bardzo wielkie. Istnieją gminy, w których nie ma w ogóle kandydatów. Związek Rewizyjny poszukuje chętnych na kursy dla księgowych, naturalnie za pośrednictwem odpowiednich spółdzielni gminnych.
Reorganizacja spółdzielczości na Pomorzu Zachodnim nie natrafia na trudności z tego względu, że spółdzielczość na tym terenie nie ma tradycji. Stosunkowo młoda organizacja spółdzielcza łatwo przystosowuje się do nowych form. (bp)

Reorganizacja spółdzielni wiejskich na Pomorzu

Dotkliwy brak księgowych

Związek Rewizyjny Spółdzielni R. P. w Szczecinie przeprowadza obecnie na podległym sobie terenie reorganizację spółdzielczości wiejskiej. Zmiana struktury dotyczy połączenia powszechnych spółdzielni spoywców z gminnymi spółdzielniami Samopomocy Chłopskiej. Proces reorganizacji przebiega pomyślnie i został już wykonany w 80 procentach.
W związku z tą akcją powstała potrzeba wyszkolenia odpowiedniego personelu biurowego. Równolegle zatem do procesu reorganizacji przeprowadza się szkolenie księgowych. Ogółem na terenie województwa brakuje około 250 kwalifikowanych księgowych. Na pierwszym kursie, który skończył się

Echa nadużyć w Mleczarni Spółdzielczej w Gorzowie

W swoim czasie donosiliśmy o poważnych nadużyciach w Mleczarni Spółdzielczej w Gorzowie. Obecnie prok. S. O. ukończył w sprawie tej śledztwo i w najbliższym czasie sprawcy nadużyć staną przed Sądem Okręgowym.
Głównym oskarżonym jest niejaki Henryk Mende, b. volksdeutsch, lat 63, pochodzący z Kościana a zamieszkały ostatnio w Gorzowie przy ul. Przemysłowa 30. Kilkakrotnie już karany Mende aresztowany został w dniu 23 maja br. a odpowiadać będzie za to, że w czasie kiedy był kierownikiem Mleczarni Spółdzielczej w Gorzowie, tj. od lutego 1946 do 23 maja br. przekraczając swą władzę i niedopełniając obowiązków w celu osiągnięcia korzyści materialnej działał na szkodę interesu publicznego, przywłaszczając sobie m. in. 450 puszek mleka skondensowanego wartości 11 250 zł, czekoladę wartości ponad 4000 zł, ok. 6 kg mleka w proszku, 142 915 zł gotówką, oraz na szkodę współpracowników zł 10 200.
Mende oskarżony jest również o to, że w czasie pełnienia obowiązków kierownika mleczarni nie dopełniwał przedmiotów inwentarowych, co stwierdzono w dniu 24 maja br. na terenie mleczarni. Braki są bardzo poważne, narażające Spółdzielnię na kolosalne straty. Brakuje mianowicie 5 kotłów do zagrzewania mleka, 2 naczyń 60-litrowych do mleka, 2 motorów elektrycznych, jednej podstawy do wirówki i 42 konwi do mleka.
Mende nie wykazał również zysków spółdzielni od zakupionych towarów na sumę zł 483 000, które wynoszą 15—20% ceny zakupu poszczególnych towarów.
W tej samej sprawie odpowiadać będzie również księgowy Edward Kamiński z Gorzowa, który tolerował fakt, że Mende z kasy Spółdzielni przekazał na swoje prywatne konto w Banku Spółdzielczym sumę zł 123 000. Kamiński oskarżony jest dalej o wy-

stawianie kwitów na sumy wyższe niż opiewała cena zakupu.
Sprawa budzi b. duże zainteresowanie. (wj)

SREM

Z życia gimnazjum. Na terenie tutejszego Państwowego Liceum i Gimnazjum powstały trzy organizacje młodzieżowe, a mianowicie Związek Walki Młodych. Org. Młodzieży TUR i Związek Młodzieży Demokratycznej. Do każdej organizacji należy około 30 członków. Mają one wychować młodzież w duchu demokratycznym i przygotować ją do życia społeczno-obywatelskiego.
Doceniając rolę Wojska młodzież tutejsza przyczyniła się w tym roku do urządzenia gwiazdki dla żołnierzy tutejszej jednostki strój choinkę, zbierając książki dla biblioteki żołnierskiej i wyposażając jedną ze świetlic w gry pokojowe.
Koncert dla robotników. W ubiegłą niedzielę odbył się na terenie tutejszej Fabryki Maszyn Rolniczych koncert urządzony w ramach akcji świetlicowej. Koncertował zespół 7 muzyków z kapełmistrem p. Ciesielskim na czele wykonując kilka utworów, m. in. wianeczkę melodii z operetek „Ptasznik z Tyrolu” i „Wesoła wdówka”. W koncercie wzięli udział prócz dyrektora i kier. techn. pracownicy fabryki wraz z rodzinami. Wskazaniem jest aby tego rodzaju koncerty były połączone z objaśnieniami, które uczyłyby pracownika słuchać muzyki. (jh.)

CHODZIEŻ

Ekshumacja pomordowanych Polaków

Ostatnio odbyła się w Radwankach, powiat chodzieski, ekshumacja zwłok 2 Polaków zamordowanych na początku wojny przez okupantów hitlerowskich. Oddano ostatni hold szczałkom śp. Lueka i Ratajczaka, które po kilku latach zostały obecnie odnalezione w pobliskim lesie. Mordu dokonali miejscowi volksdeutsche; dotychczas jeszcze nieznanymi.
Sprawy niemieckie uszły, a rodziny zamordowanych stracili swoich opiekunów i żywciele. Oto jeszcze jeden dowód, do czego zdolni są służacy prusactwa w rodzaju volksdeutsche.

Trup na torze

Obok toru kolejowego w odległości 800 metrów od stacji Budzyn znaleziono nieżywego młodego człowieka, w którym identyfikowano 20-letniego Wiktora Mundrawskiego, syna kolejarza z Budzyna.
Jak wykazało śledztwo, śp. Mundrawski usiłował w biegu wskoczyć do pędzącego pociągu towarowego w kierunku Chodzieży. Szukała ta udawała mu się kilkakrotnie. Jeździł na gapę do Poznania i na Ziemi Odzyskanej.
Tym razem jednak noga powinęła się i przez nieostrożność chłopak poniósł śmierć.

Kronika gorzowska

się wydała. Za oszustwo i fałszerstwo Golemba odpowiadać będzie przed Sądem Okręgowym w Gorzowie.

ZIELONA GÓRA

Pierwszy wieczór literacki

W małej salce w hotelu „Pod Białym Orłem” koło „Czytelnika” zorganizowało pierwszy publiczny wieczór literacki pt. „Od Reja do Gałczyńskiego”. Jako referent wystąpił p. mgr Greb. Odczytał on fraszki i satyrę polską XVII, XVIII, XIX i XX wieku.
Wśród przybyłych na wieczór zauważyliśmy spore grono sędziów, adwokatów, lekarzy i nauczycieli. Po odczytaniu fraszek odbyła się dyskusja. Na życzenie zebranych p. mgr Greb odczytał również swoje własne utwory — przyjęte serdecznymi oklaskami.
Obecni na wieczorze wyrazili pod adresem organizatorów nadzieję, że nie będzie to wieczór ostatni. Pożądanym jest, aby wieczory literackie odbywały się stale — przynajmniej raz na miesiąc. (ade)

KRZYŻ

Nieszczęśliwy wypadek

Krzyż. W dniu 19 grudnia br. na stacji towarowej w Krzyżu uległ nieszczęśliwemu wypadkowi konwojent bydra Jan Zaremba, zamieszkały stale w Białczu, pow. Gorzów, który drutem sięgał z wagonu prasowaną belę siana. Siano zwaliło się na niego powodując wyciek krwi ustami, nosem i uszami. Nieszczęśliwego w stanie b. poważnym odstawiono do Szpitala Miejskiego w Krzyżu. (wj)

TRZY

Nieszczęśliwy wypadek

Niedziela, 28 grudnia 1947 r.
Teatr Wielki — o godz. 15 „Scheherazada” i o godz. 19 „Aida”. Jutro teatr nieczynny, we wtorek „Halka”, w środę „Scheherazada”.
Państw. Teatr Polski — o godz. 15.30 i 19 „Słońce w nocy” J. Dybowskiego.
Teatr Nowy — o godz. 16.30 i 19.30 „Pan Damazy” z M. Cwiklińską.
Komedia Muzyczna — o godz. 16 i 19 „Księżniczka Czardasza”.
Teatr Aktora i Lalki — o godz. 16 i 18 „Pastorałki”.
Klub artyst. „Maska” w kaw. „As” — o godz. 21 „Bo „szport” musi być”.

KINA

„Apollo” — godz. 14.30, 17, 19.30 „Jasne lany”, (w niedzielę i święta o godz. 12). „Baltyk” — godz. 15.30, 18, 20.30 „Jasne lany”, (w niedzielę i święta o godz. 13). „Muza” — godz. 16, 18 i 20 „Ludzie bez skrzydeł”. „Rialto” — godz. 16, 18 i 20 „Blyskawica”. „Warta” — godz. 16, 18 i 20 „Młodość Tomasa Edisona”. W niedzielę i święta początek seansów w kinie „Muza”, „Rialto” i „Warta” o godz. 14, 16, 18 i 20.

Przed dziewiątym spotkaniem Polska — Węgry

Po raz drugi po wojnie będzie stolica Wielkopolski terenem międzypaństwowego spotkania bokserskiego. W hali Cieskiego Przemysłu Międzynarodowych Targów Poznańskich odbędzie się w niedzielę o godzinie 16 mecz z Węgrami. Spotkanie wzbudziło w Poznaniu wielkie zainteresowanie. Bilety oddane do przedsprzedaży zostały w większej części wykupione. W całym Poznaniu na ulicy, w tramwajach, rozmawia się na temat naszych szans w tym meczu. Zdania są na ogół podzielone. Większość stawia na 10:6 dla Polki. Inni przyjmują zakłady utrzymując, że końcowy rezultat będzie brzmiał 8:8.

Jak będzie istotnie, przekonamy się w niedzielę. Ostatnie bilety nabyć można jeszcze w przedsprzedaży. Kasy natomiast w dniu zawodów otwarte będą od godz. 13. Zaznaczamy, że znajdo-

wać się one będą na placu Targowym naprzeciw Mostu Dwórcowego. (i)

KOMUNIKATY

K. S. Warta — Sekcja bokserska zawiadamia, że bilety ulgowe na mecz Polska — Węgry dla czynnych zawodników sekcji bokserskiej otrzymać można dziś, w sobotę między godzinami 14—16 w sekretariacie Klubu przy ul. Kantaka.

K. S. „Warta”, sekcja pływacka zawiadamia, że w sobotę, dnia 27 bm. o godz. 17 w lokalu p. Kasprzaka na boisku własnym odbędzie się tradycyjny opłatek dla wszystkich juniorów K. S. „Warta”. W związku z tym juniorzy sekcji pływackiej, którzy uczęszczają na treningi wzgl. brali udział w jakichkolwiek zawodach proszeni są o punktualne przybycie.

R. K. S. „San”. Zebranie plenarne wszystkich sekcji odbędzie się w niedzielę, dnia 28 bm. o godz. 10, w sali P.P.S. przy ul. Limanowskiego 24.

Bokserzy nasi stoczyli dotychczas 56 międzypaństwowych meczy. W niedzielę będziemy świadkami 57 z kolei spotkania międzypaństwowego. Bilans dotychczasowy z Węgrami jest dla nas korzystny i wyraża się cyframi 70:58. Poniżej zamieszczamy tabelę dotychczasowych spotkań:

1.	15.	3.	1928	Polska	—	Austria	10:5
2.	3.	9.	1928	Polska	—	Węgry	5:11
3.	1.	2.	1929	Polska	—	Niemcy	6:10
4.	17.	3.	1929	Polska	—	Czechosł.	12:4
5.	12.	5.	1929	Polska	—	Węgry	8:8
6.	5.	6.	1930	Polska	—	Niemcy	6:10
7.	2.	3.	1930	Polska	—	Czechosł.	8:8
8.	11.	4.	1930	Polska	—	Austria	8:8
9.	1.	2.	1931	Polska	—	Czechosł.	8:8
10.	21.	2.	1931	Polska	—	Austria	13:3
11.	8.	3.	1931	Polska	—	Węgry	10:6
12.	8.	11.	1931	Polska	—	Niemcy	10:6
13.	18.	9.	1932	Polska	—	Włochy	8:8
14.	9.	10.	1932	Polska	—	Austria	9:7
15.	13.	11.	1932	Polska	—	Niemcy	2:14
16.	4.	12.	1932	Polska	—	Szwecja	8:8
17.	8.	10.	1933	Polska	—	Czechosł.	10:6
18.	14.	1.	1934	Polska	—	Szwecja	6:10
19.	18.	4.	1934	Polska	—	Węgry	6:10
20.	29.	4.	1934	Polska	—	Austria	10:6
21.	29.	4.	1934	Polska	—	Niemcy	6:10
22.	18.	5.	1934	Polska	—	USA	2:14
23.	14.	10.	1934	Polska	—	Czechosł.	11:5
24.	24.	11.	1934	Polska	—	Niemcy	5:11
25.	10.	2.	1935	Polska	—	Węgry	9:7
26.	1.	9.	1935	Polska	—	Niemcy	6:10
27.	6.	3.	1936	Polska	—	Belgia	13:3
28.	7.	1.	1937	Polska	—	Norwegia	12:4
29.	13.	2.	1937	Polska	—	Niemcy	5:11
30.	21.	2.	1937	Polska	—	Austria	15:1
31.	29.	3.	1937	Polska	—	Węgry	10:6
32.	2.	12.	1937	Polska	—	Norwegia	12:4
33.	16.	1.	1938	Polska	—	Włochy	11:5
34.	13.	2.	1938	Polska	—	Niemcy	10:6
35.	20.	3.	1938	Polska	—	Finlandia	10:6
36.	22.	3.	1938	Polska	—	Estonia	12:4
37.	10.	4.	1938	Polska	—	Węgry	8:8
38.	15.	6.	1938	Polska	—	Francja	14:2
39.	6.	8.	1938	Polska	—	Włochy	4:12
40.	13.	11.	1938	Polska	—	Niemcy	4:12
41.	13.	11.	1938	Polska	—	Łotwa	14:2
42.	8.	12.	1938	Polska	—	Szwajc.	14:2
43.	11.	12.	1938	Polska	—	Estonia	10:6
44.	16.	1.	1939	Polska	—	Szwecja	12:4
45.	16.	1.	1939	Polska	—	Łotwa	10:6
46.	12.	2.	1939	Polska	—	Węgry	14:2
47.	12.	2.	1939	Polska	—	Holandia	16:0
48.	12.	3.	1939	Polska	—	Finlandia	14:2
49.	19.	3.	1939	Polska	—	Włochy	10:6
50.	16.	12.	1945	Polska	—	Czechosł.	10:6
51.	20.	1.	1946	Polska	—	Czechosł.	7:9
52.	15.	12.	1946	Polska	—	Szwecja	8:8

53.	2.	2.	1947	Polska	—	Czechosł.	12:4
54.	27.	3.	1947	Polska	—	Szwecja	10:6
55.	12.	10.	1947	Polska	—	ZSRR	6:10
56.	18.	11.	1947	Polska	—	Czechosł.	4:12

511:385

Na jeziorze Maltańskim powstanie wielki tor regatowy

Poznański Komitet Tow. Wioślarskich skupia wszystkie miejscowe towarzystwa wioślarskie. Ma przed sobą wielkie zadania na przyszłość, między innymi stworzenie wg projektów Zarządu Miejskiego wielkiego toru regatowego, o skalę międzynarodowej, w Poznaniu, na jeziorze Maltańskim. Ostatnio odbył swe roczne walne zebranie wybierając na przewodn. S. Pieczyńskiego (KW 04), w-przewodn. R. Przepiórę (Tryton), sekr. B. Ludkiewicza (PKW), skarbnika Sniatałę (Tryton), kpt. sportowego Godziewskiego (KW 04).

+

22. XII. 1947 zmarł nagle w Gorzowie, opatrzony Olejami św. mój najukochańszy mąż, nasz najtroskliwszy ojciec, teść i dziadek, śp.

Leonard Najderek

kier. techn. Fabr. Wyr. Pap. w Gorzowie
przew. Zw. Zaw. Prac. Przem. Poligr. — Oddz. w Gorzowie

przeżywszy lat 47.

O czym zawiadamiają w ciężkim smutku pogrążeni

żona, córka, synowie i wnuczka

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, dnia 27. XII. 1947 w Poznaniu z kaplicy cmentarnej na Górczynie o godzinie 15

46967

s. t. p.

Franciszek Dubas

profesor Państw. Liceum i Gimnazjum św. Marii Magdaleny w Poznaniu,
lektor U. P.

zmarł po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzony Sakramentami św. dnia 24 grudnia 1947, przeżywszy lat 65.

Pogrzeb odbędzie się dnia 29 grudnia o godz. 10.45 z kaplicy cmentarnej na Górczynie.

Msza św. żałobna za duszę śp. Zmarłego zostanie odprawiona w poniedziałek o godz. 8 w kościele Matki Boskiej Bolesnej na Łazarzu i we wtorek o godz. 7.30 w kościele św. Michała.

O tej bolesnej stracie zawiadamia

żona i rodzina

+

Dnia 25. XII. 1947 przed południem rozstał się z tym światem po długotrwałej chorobie w 68 roku życia, opatrzony Sakramentami św. nasz najukochańszy ojciec, teść, brat, szwagier i dziadek, śp.

Stanisław Grupiński

kupiec, honorowy obywatel miasta Czarnkowa, organizator i komendant powstania wielkopolskiego na powiat czarnkowski, radca Izby Przemysłowo-Handlowej w Poznaniu, honorowy prezes i członek licznych organizacji społecznych i gospodarczych, odznaczony Krzyżem Niepodległości, dwukrotnie srebrnym Krzyżem Zasługi i innymi

Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek, dnia 29 bm., o godz. 10 na cmentarzu parafialnym w Czarnkowie.

O smutnym obrzędzie zawiadamiają

córki, synowie, synowe, zięciowie, siostra, szwagrowie i wnuki

Czarnków, Warszawa, Poznań, Wrocław

+

Dnia 24 grudnia 1947 r. zmarł, śp.

Franciszek Dubas

profesor łączny w Zakładzie SS. Urszulanek od r. 1919

W Zmarłym straciłszy oddanego przyjaciela Zakładu, niezrównanego wychowawcę i profesora.

Módlmy się o pokój Jego duszy.

Siostry Urszulanki

+

W dniu 24 grudnia 1947 r. zmarł po ciężkich cierpieniach nasz drogi profesor i wychowawca, śp.

Franciszek Dubas

W Zmarłym tracimy znakomitego nauczyciela i oddanego przyjaciela młodzieży.

Pokój Jego duszy!

Uczennice Gimnazjum i Liceum SS. Urszulanek w Poznaniu

Podajemy P. T. Klientom do wiadomości, że Magazyny nasze i Ekspedycja będą

zamknięte

w dniach
od 29. do 31. grudnia br.
z powodu inwentury.

ERGE-MOTOR Poznań
12-647

Zawiadamiamy uprzejmie P. T. Odbiorców, że hurtownia nasza

będzie zamknięta

w dniach 30 i 31 grudnia 1947 r.
z powodu sporządzania inwentury

Spółdzielnia Farmaceutyczna w Poznaniu.
p8094

Orga KSIĘGOWOŚĆ PRZEBITKOWA

FORMULARZE I PRZYBORY STALE NA SKŁADZIE.

Organizowanie księgowości
bezpłatnie. 12-473

Przetarg nieograniczony

Fa Stomil S. A. pod zarz. państw. w Poznaniu ogłasza niniejszym przetarg nieograniczony na dostawę: mebli, urzędzenia i sprzętu lekarskiego dla Stacji Opieki nad Matką i Dzieckiem oraz gabinetu dentystrycznego. Spis potrzebnych przedmiotów przejrzyć można w Biurze Wydziału Zaopatrzenia F-my Stomil Poznań, al. Marcinkowskiego 22. Oferty w zalakowanych kopertach z napisem „Oferta na urządzenie sanitarno” należy składać do dnia 30. 12. 47 godz. 13 do skrzynki umieszczonej w przedpokoju biur F-my Stomil Poznań, al. Marcinkowskiego 22 lub nadesłać pocztą.

Ofertant winien złożyć wadium w wysokości 1/4 sumy ofertowej, które należy wpłacić do Narod. Banku Polskiego w Poznaniu na konto F-y „Stomil”. Kwit stwierdzający opłacenie wadium oraz odpis karty rejestracyjnej należy dołączyć do oferty.

Otwarcie ofert nastąpi dnia 30. 12. 47 o godz. 14 w biurach F-y Stomil, Poznań, al. Marcinkowskiego 22.

F-a Stomil zastrzega sobie prawo dowolnego wyboru ofertanta, unieważnienia przetargu bez podania powodu, bez ponoszenia jakichkolwiek odszkodowań, uznając, że przetarg nie dał wyniku oraz częściowego korzystania z oferty.

„STOMIL” Sp. Akc. w Poznaniu
pod zarz. państw. 12-661

Panu Dr. Antoniemu Jezierskiemu z Gniezna za bardzo umiejętną i pełną poświęcenia pomoc lekarską, udzieloną przy skomplikowanym porodzie — składamy na tej drodze nasze serdeczne podziękowanie. W i T. Gawalkiewiczowie, Lubowo, pow. Gniezno. 12-639

PIECZĘCIE
POZNAŃ
STARY RYNEK 48
Tel. 23-39
ORAZ DĄBROWSKIEGO 1
12-409

Tylko sledem dni!!! Ze wszech stron codziennie otrzymujemy tysiące podziękowań od kobiet i mężczyzn, którzy dzięki użyciu kremu „Eros” uzyskali cerę

o 20 lat młodszą

Siedem dni to zadziwiająco krótka kuracja — zdawałoby się, że to cud, a jednak oparte na naukowym uzasadnieniu. Krem „EROS” usuwa szybko zmarszczki, wagi, przyszczerzone i brunatne plamy, czerwoność nosa i piersi. Nadaje cerze gładkość jedwabiu, miękkość aksamitu i różowy biały kolor. Cena 200 zł, 3 stoiki 400 zł. Towar do rozdziału otrzymujemy w ilościach ograniczonych. Toteż wszyscy, którym zależy na znalezieniu się w tym szczęśliwym gronie proszeni są o zamawianie zaraz dzisiaj jeszcze. Zaliczając niniejszy kupon — piszcie na adres: W. Penchak, Warszawa, ul. Nowogrodzka skr. poczt. 68. UWAGA: Pieniądzy nie zaliczać — płacić się przy odbiorze. 12-533

Centrala Produktów Naftowych Zarz. Główny w Warszawie, ul. Rakowiecka 39 ogłasza

przetarg nieograniczony

na wykonanie i dostarczenie:

- 200 kompletów kurków plynoskazowych ϕ 1/4", brązowych, dławicowych, kólnierzowych — bez szkiele — ϕ 25 mm, z kurkami spustowymi w dolnych kurkach.
- 100 sztuk kurków dławicowych ϕ 1/4", kólnierzowych z kadłubami żeliwnymi, stożkami z brązu.
- 200 sztuk kurków jak wyżej, lecz ϕ 2".
- 100 sztuk kurków jak wyżej, lecz ϕ 3".

Dotyczące podkładowe oferty są do nabycia w Wydziale Budowlanym CPN, Warszawa, ul. Rakowiecka 39, II ptr., tamże udeła się wszelkich wyjaśnień szczegółów technicznych.

Oferty w zalakowanych kopertach składać do dnia 15 stycznia 1948, z załączeniem kwitu na złożone wadium w wysokości 2% (dwa od sta) oferowanej kwoty, na konto C. P. N. w N. B. P. w Warszawie.

C. P. N. zastrzega sobie wolny wybór ofertanta. Jak również prawo ewtl. unieważnienia przetargu. 12-644

PAŃSTWOWE BROWARY

w Grodzisku Wlkp.

polecają znane od przeszło 400 lat

Piwo Grodziskie

Zamówienia hurtowe i detaliczne, prosimy kierować do Składnicy Piwa Grodziskiego w Poznaniu, ul. Półwiejska 25 telefon 43-54. 12-646

„ZRYW“ Inwalidzka Spółdzielnia w Poznaniu

zawiadamia, że z mocy uchwał Walnych Zgromadzeń z dni 27. 9. i 11. 10. 1947 zostaje rozwiązana i przystępuje do likwidacji oraz wzywa wierzyteli do zgłaszania pretensji w ciągu 30 dni od daty ostatniego ogłoszenia do biura Spółdzielni w Poznaniu przy ul. Roosevelta 19.

Likwidatorowie:
Matecki Antoni Kempiański Kazimierz
Mechliński Stanisław, Zysnarski Kazimierz
Ogłoszenie pierwsze 46861

Maszyny biurowe
Zakup Sprzedaż
MARIAN BESSERT
Poznań, plac Wolności 2 obok PKO

KSIĘGOWA rutynowana

z dobrymi świadectwami potrzebna — od 1 stycznia 1948.
Oferty z życiorysem kierować do firmy

Władysław Goździejewski
Fabryka kopert, ksiąg handlowych i zeszytów
POZNAŃ, Mottego 10/11. 46895

Poważna Instytucja Handlowa

poszukuje zaraz na dobrych warunkach samodzielnych

księgowych (e)

Reflektuje się tylko na sily fachowe. Znajomość księgowości przebitkowej konieczna. — Adres wskaże PAP Poznań, Mielżyńskiego 8. 12-649

Uzyskaliśmy wyłączne prawo sprzedaży

POSADZKI PARKIETOWEJ

produkcji Fabryk w Orzechowie

Zapytania kierować prosimy bezpośrednio do nas

Wiejska Spółdzielnia Budowlana

Poznań, ul. Dąbrowskiego 77 — tel. 93-94
12-655

Stach z Błękitnej Siatki

zapisł Tadeusz Nowak ilustr. Jan Wronecki

Święta w lesie, wśród gotowych na wszystko chłopców napelniał Stacha uczuciem szlachetnej dumy. Wiedział, że na razie nie da się zrobić dla tych którzy pod bronią kopią rowy przeciwzołowe, dla tych, którzy giną w obozach i cierpią w więzieniach. Ale Warszawa wola, czas wracać.

Na placu Napoleona, na jednej z ulicznych lamp umieszczony jest wielki głośnik. Coż ty tam majstrujesz Stachu? I to pod taką strażą? Pod lampą pilnuje go „niemiecki żandarm”. Ale to Polak, polskie w nim bije serce. To jeden z chłopów przebrany w mundur

Zszedł już Stach. Gdzieś w pobliskim sklepie dokonuje się ostatnie połączenie głośnika z adapterem. Na placu zbiera się tłum, który wysłuchać ma niemieckiego sprawozdania z frontów.

„Uwaga już czas zaczynać”. Stach z powagą nakłada płytę. Rozbrzmiewają tony wielkiego i wspaniałego hymnu „Jeszcze Polska nie zginęła”. Na placu Napoleona wszystkie głowy obnażyły się. Polski hymn.

Niemiecko jakieś pragnęło usłyszeć coś z frontowych wiadomości. A tu ci Polacy ze łzami w oczach zdejmują kapelusze. „Donnerwetter, was ist los?” Nie wie, że „Jeszcze Polska nie zginęła”

MILION PADŁ w kolekturze HELENY WOLAŃSKIEJ

Następne miliony czekają na naszych szczęśliwych graczy. Zamów natychmiast los I Klasy 52-giej „Loterii Wielkich Wygranych”.

WARSZAWA, MARSZAŁKOWSKA 121, PKO I. 1044

Ciągnięcie od 16 stycznia. 12-657

MASZYNY BIUROWE bilansówki oraz kasy rejestracyjne

Kupno — Sprzedaż przeróbki na układ polski oraz wszelkie naprawy

Centrala Maszyn Przybory. Biurowych Cz. Filipiak Sw. Marcina 32 tel. 88-19 12-407

Ceraty na stoły i teki Wycieraczki Zb. Waligórski

Poznań, Wielka 9 Ip. Wejście z Szewskiej p8167

Podziękowanie

Za życzenia, kwiaty oraz prezenty złożone w dniu naszych srebrnych godów małżeńskich, składamy serdeczne podziękowanie: Przewiel. Księdzu Prob. Adamczewskiemu, Państwu Inż. Czarneckim wraz z całym personelem N-wa Marzelew. Związkowi Zaw. Pracow. Leśnych i Przemysłu Drzewnego oddział Września oraz wszystkim Krewnym i Znajomym.

Franciszkowo Przychodniakowe Drzazgów, w grudniu 1947 r. 46945

Wojewódzka Spółdzielnia Pszczelarska

dla wygody Szan. Klienteli śródmieścia. URUCHOMIŁA FILIĘ miodów, cukierków, win i soków przy ulicy Kramarskiej nr 19 p8175

OGŁOSZENIA DROBNE

Biuro Ogłoszeń czynne w dni powszednie od 8-19-tej, w soboty od 8-17-tej w Poznaniu przy ul. Wyspiańskiego 10. I piętro. — Tel. 64 75 i 62-70 (wewn. 5). — Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada

Lekarskie

Dr. med. Zygmunt Słoniński, specjalista chorób wewnętrznych, Wąty Zygmunt Augusta nr 10a, m. 8, tel. 20-10, powrócił — przyjmuje od 9-11 od 16-18. 45996

Dr. med. Kazimiera Jerzykowska-Kuleszyna, specjalista chorób dziecięcych, przyjmuje od 13-16, Daszyńskiego 26 c4236

Mgr Kwaździńska, specjalista pielęgnacji cery, włosów, Stowackiego 34, m. 4, tel. 94-34, od 10-13 i 15-17. Indywidualne stosowanie własnych kosmetyków. 12-518

Gabinet Kosmetyki Leczniczej „Uroda” H. Parowski, Popolińskiego 5 tel. 522-68 Racionalna pielęgnacja skóry, włosów, usuwania brodawek, kerazolek, owłosienia. Farbowanie brwi i rzęs. Sprzedaż preparatów „Izis”. Porady bezpłatnie. 12-518

Sprzedaże

Materace, ramy sprężynowe sienniki, worki, Wrześniowiec Ratajczaka 7 I p tr., tel. 36-31 p7456

Pianina najlepszej jakości — sprzedaż Poznański Skład Pianin, Ogrodowa 1. narożnik Półwieskiej. p7471

Lampy natłowo-żarowe, Ceramika, Leonard Gajowiecki, ul. Wodna 12. 12-410

Drzewo opałowe, budowlane, sucha stolarka, dykty, krzesła, duży wybór. M. Focha 216 tymcz. telefon 22-27. 45852

Płyty gramofonowe, największy wybór, stale na składzie. — Radiomechanika, św. Marcina nr 25. Kupujemy tom płytowy p7664

WYTWARNIANA SZKŁA

SZLIFIERNIA MATOWNIA SZKŁA

J. GARZYŃSKI Poznań, ulica Kramarska 25a Tel. 11-63 p7617

MATERACE

poduszkowe, wyścielone lnianą, wótko i pakiety lniane

Mechaniczna Przetwórcza Lnu — Fabryka Materacy J. Derbiński, Gościń Szereka 1. Tel. 72 p8012

Kupna

Opony, dętki samochodowe i motocyklowe, każdą ilość kupuje Wulkanizacja, Dąbrowskiego 89. 12-442

2 sztuczne noże względnie ręczne kupimy, Fa Herkules, Poznań, ul. Strzalecka 6. p8147

Kupię domek z ogrodem do 100000 w Poznaniu, Oferty Głos Wielkop. nr 46708.

Barwniki do farbowania materiałów, woski pszczołowe i inne zakupuje, Fa Orion Poznań, Poznańska 12. 46777

Konie na rzeź kupuje, Stanisław Gałkowski, Zamkowa 7, telefon 31-55. Własny samochód do dyspozycji. 12-416

Gospodarstwo od 15 do 50 ha ziemi pszennej, drenowanej, kupię, Oferty nr 4094; Czystelnik, Czerwonej Armii 1. c4224

Kurtyne pluszowa 8x3.60 metr. okazyjne, Oferty Głos Wielkop. nr 46943.

Owczarki alackie z rodowodem! sprzedaje Roman Juraszek, Pyskowiec, Górny Śląsk. 12-648

Uczmy się jeździć fachowo samochodami i motocyklami

na nowoutwartym kursie w Centralnej Szkole Związku Zawodowego Transportowców R. P. Wydz. Automobilistów w Poznaniu, Jeżycka 45. Kurs rozpoczyna się 2. 1. 48 r. Zapisy przyjmujemy do 10. 1. 48 r. Informacje w sekretariacie codziennie od 8 do 17. Tel. 48-33. p8176

Wolne posady

Gospođa do wszelkich prac domowych, tylko z referencjami, potrzebna od 1 stycznia Wadzińska, Niska 3, dawniej Grudzińiec. p8173

Szuka posady

Rutynowany samodzielny księgowo-bilansista, przybitkownik księgowości, prymie pracę, Oferty nr 4085; Czystelnik, Armii Czerwonej 1. c4212

Słusarz-mechanik-sprawca, d'ugoletnią praktyką, poszukuje pracy w większym zakładzie. Miejsowości obojędna. Oferty Głos Wielkop. nr 12-613.

Reparant z Niemiec, obuwnik 12 lat praktyki, znający się na maszynach różnego rodzaju i kupaćwa szuka posady Of. Głos Wielkop. nr 12-643.

Inteligentna dziewczyna z samodzielnym gotowaniem poszukuje posady. Of. PAR Ratajczaka 7 pod 12.1040. p8163

Wyroby srebrne, dzieła sztuki przedmioty użytkowe, sprzedaje, kupuje, przyjmuje Komisja „Lamus” Sieroca 5/6. p7836 Tapczany, fotele najkorzystniej wykonuje Waligóra, Garnary 35, narożnik Woźna. 12-523

Świece samochodowe

14 i 18 mm wszelkich fabryk i typów w wielkim wyborze

CENTRUM KAMINSKI, Poznań Daszyńskiego 17 (dawniej Górna Włda), Stare Świece 14 i 18 mm każdą ilość kupuje. p7561

WĘŃ

OWCZA stala kupuje zamienia na włóczkę sztychłową w najpiękniejszych kolorach. — Placi najwyższe ceny Łódzka Hurtownia Art. Włókienniczych — Poznań, M. Focha 16 w Hali Targów Poznańskich, naprzeciw Dworca Zachodniego. Tel. 63-31. p7451

Włone owcza surowa pierze (pedsup ges) puch kupuje stale „Emkap” M. Mielcarczyk, Poznań, Wrocławska 30. 12-566

Motocykl powyżej 200 cm tylko w pierwszorzędnym stanie kupię, Oferty marką i ceną Głos Wielkop. nr 46933.

Zbiór znaczków pocztowych Europy lub poszczególnych krajów kupię, Oferty z ceną Głos Wielkop. nr 46923.

Zamiana

Zamienię 3 pokoje kuchnią, ogrodem w Mosinie na mniejsze w Poznaniu, ewtl. wydzierżawię. — Adres wskazuje Głos Wielkopolski nr 46741.

SZTANDARDY paramenta kościelne WYKONUJE najstarsza fachowa firma K. KEDZIERSKA

Poznań, Ogrodowa 11 Tel. 98-63 Rok zał. 1914 5 min. od Dworca Autobusowego i kolejowego. o7983 Nagrodzona na PWK

Państwowe Przedsiębiorstwo Robót Komunikacyjnych Oddział w Poznaniu

POSZUKUJE ZARAZ II księgowego do działu rachunkowości materiałowej Wynagrodzenie według umowy. — Oferty z podaniem praktyki proszę składać Skarbowa 8 12-653

Nauka

Kursy Krowy męskiego i damskiego zatwierdzone przez Kuratorium Szkolne rozpoczynają się drugiego stycznia, Przybylski, Poznań, Marsz. Focha 86, tel. 76-55. 46437

Kursy pisania na maszynie, śiępą metodą, wszystkim palcami, Piotr Pieprzycki, al. Marcinkowskiego 26, tel. 23-62. Przepisywanie, powielanie. p7502

Korkowe płyty, Hermetic i art. izol., Denso sprzedaje „Artebe” Kantaka 10. 12-398

Jadalnie, sypialnie kuchnie poleca najtaniej — K. Bakoś, Garbary 21. 12-414

Kasy rejestracyjne (składowe) i kelerowskie poleca Firma Cz. Filipiak, św. Marcina 32, tel. 88-19. 12-408

Autka luksusowe wódki dziecięce, wprost z wytwórni, po cenach reklamowych sprzedaje. Poznań Raczyskich 9 m. 14. Tel. 88-45 p7964

Willa z ogrodem, 2x5 pokoi, mieszkanie wolne, Józefów pod Warszawą za 3.300.000 lub zamienie na nieruchomości Poznań, Goroński, Poznań, Swierczewskiego 11 m. 14. 46924

Greplarnia cześciej każdą ilość wlny Rogoźno Wlkp. ul. Czarnkowska 32 12-650

Wyroby srebrne, dzieła sztuki przedmioty użytkowe, sprzedaje, kupuje, przyjmuje Komisja „Lamus” Sieroca 5/6. p7836

Gospodarstwa

20-40 ha ziemi ornej okolicą Poznania z dobrymi zabudowaniami poszukuję. Oferty do Gł. Wlkp. pod nr 46941.

Samochód osob. D. K. W. 600-700 wykupiony może być bez motora kupię, Oferty Głos Wielkop. nr 46920.

Kupię gospodarstwo 20-50 ha, pośrednicy wykluczeni, Poznań, Jackowskiego 3 m. 12 c4233

Kupię sztanec mimosrodkową (ekscenetr), Of. nr 4105, Czystelnik Armii Czerwonej 1. c4235

Szczotkarskie surowce, prawdziwe i sztuczne, kupuje Marian Celler, mistrz szczotkarski Poznań, Zielona 5, narożnik Za Bramką, przy placu Bernardyńskim. p8070

Mieszarki do pasty kupię, Zgłoszenia tel. 19-44. p8143.

Uwaga Wytwórnia wyrobów blaszanych, Prosimy o złożenie oferty na puski blaszane w formie prostokątnej z wylewkiem, korkiem z gwintem oraz z dziurkami do plombowania o pojemności 1 litra i 1/2 litra; Oferty kierować: Fa „Herkules” Poznań, Strzalecka 6. p8146

Wolne lokale

Odbudowane mieszkanie 4 1/2 pokoje, kuchnia, łazienka, duży balkon. Ewentualnie zamienie na 1-2 pokojowe i częściowy zwrot odbudowy. Oferty Głos Wielkop. nr 46905

Sklep biawny w Lesznie do odstąpienia za zwrot kosztów z powodu wyjazdu. Władysław Leszno Wlkp., Leszczyńskich 14, Hotel. 12-641

Pokój niekurepający w nowo wyremontowanym domu dla poważnego pana. Grochowe Łąki 7 m. 5 (od 14-16 godz.) p8164

Ważne ogłoszenia

Zginął piesek, brunatny puszysty, odprowadzić wynagrodzeniem Dąbkowski, św. Marcina 68/10. 46921

Unieważniam zagubioną legitymację PPR na nazwisko Franciszek Kurczewski, ul. Słowackiego 44/46 m. 6. p8140

Unieważniam książeczkę wojskową, kartę Osiedlecia wydz. Starostwo pow. Koźuchów, zameldowanie gminy Wielki Borów, zaświadczenie frontowe na medale, metrykę urodzenia legitymację SL, pochwała za waleczność i zwycięstwo na nazwisko Stanisław Maćkiewicz, Krzakówek. 12-660

Program audycji radiowych na poniedziałek 29. 12.

(Zastrzeżenie zmiany w programie)

6.00 Aud. por.; 6.05 Gimnastyka; 6.15 Wiadomości; 6.20 Muzyka; 6.50 Program dnia; 6.59 Sygnał; 7.00 Dziennik; 7.15 Muzyka; 8.20 Informacje ogólnopolskie; 8.25 Skrzyńka PKC; 8.35 Kwadrans prózy; 8.50 Rady praktyczne dla słuchaczy; 9.00 Program na dzień bieżący; 9.02 Przerwa; 10.40 Aud. Min. Ośw.; 11.00 Przerwa; 11.57 Hejnał; 12.03 Wiadomości; 12.08 Przegład prasy stołecznej; 12.15 Muzyka; 12.20 Z mikrofonem po kraju; 12.30 Koncert rozrywkowy; 13.15 Przerwa; 15.00 Notowania giełdowe; 15.05 Popularna muzyka operowa; 15.45 Pogadanka pt. „Czerwonokręski bilans powojenny”; 15.55 Wiadomości bieżące; 16.00 Dziennik; 16.35 Opowiadanie dla dzieci starszych; 16.45 „W walce o zdrowie”; 16.50 „Gramy w szachy”; 16.55 Audycja dla młodzieży; 17.12 „Melodie operetkowe”; 18.00 „Układ słoneczny” wykład; 18.15 Nadprogram; 18.25 „Na tall PZ”; 18.35 Koncert żywe; 19.00 „Z zagadnień świata pracy”; 19.10 „Z zagadnień wijskich”; 19.30 Sonata B-dur Schuberta; 20.00 Dziennik; 20.50 Pogadanka sportowa z W-wy; 21.00 Ludwik van Beethoven; 21.20 Pieśni Bretońskie; 21.45 Aud. Biura Studiów; 22.00 Koncert rozrywkowy z Katowic; 22.45 Lekkie pieśni francuskie; 22.58 Program na dzień następny; 23.00 Ostatnie wiadomości; 23.10 Program na dzień następny; 23.00 IV audycja z cyklu „Muzyka Dawna”; 23.55 Z ostatniej chwili; 24.00 Hymn i zakończenie programu.

Nowoczesne Kursy Krowy, męskiego i damskiego, zatwierdzone przez Kuratorium Szkolne rozpoczynają się 2 stycznia, Przybylski, Poznań, M. Focha nr 86, tel. 76-55. 46436

Tańców nowoczesnych wyucza Adela Szczurkówna, Jan Szczyrek, al. Marcinkowskiego 2a. 46763

SZTANDARDY chorągwie paramenta kościelne wykonuje jedyna fachowa na miejscu firma JÓZEF ŁOWIŃSKI

Poznań, Garbary 20 Telefon 39-05 Dojazd tramw. z Dworca Głównego do St. Rynek Orłowa 5 i 8 do Garbar. — LICZNE UZNANIA ZA PRACĘ p7536

Shaping sprzedam, Ul. Wujka 9 przy dworcu Autobusowym. tel. 11-28. p8134

Szklanki, kiełiszki, garnitury szkl. jedne w swoim rodzaju. Ceny bezkonkurencyjne. Hurtownia szkła, porcelany, porcelitu i fajansu „Patria”, Półznaf, Zygm. Augusta 1. p8043

Future męskie, pelisa damska, okazyjne, Roman Krüger, Wątki Młodych 26. 12-623

Wille z placem, 2300 m. woli-na, parcelę 6050 m Grudziń-cie 112, Oferty: PAR Rataj-czaka 7, pod 12,985. p8015

MATERIAŁY BUDOWLANE

składnica: Zwierzyniecka 11 telefon 63-03 poleca WAPNO hydr. w bryłach cement. dachówkę, cegłę zwykłą, tonówkę dziurawkę sulit. i t.d. pape, smołę, lepek, trzcinę, gips itp. p8135

Dotława na miejsce budowy

Ważne ogłoszenia

Unieważniam zagubioną kartę ewidencyjną na samochód osobowy marki D. K. W. nr rejestracyjny H 5152 wystawioną na Gościńską Kolej Powiatową. 12-658

Unieważniam zagubione zaświadczenie rejestracyjne R. K. U Poznań-miasto na nazwisko Dr. Kazimierz Stojalski. c4237

Unieważniam skradzione zielenie prawo jazdy, zaświadczenie ukończenia kursu szoferkiego na nazwisko Alfred Makielski, Zielona Góra. 12-654

Unieważniam zagubioną kartę ewakuacyjną nr 3368-3370 L wydaną na nazwisko Jan Hryniewicz, Stefania Hryniewicz, Henryk Hryniewicz w Tró-kach 28. II, 1945 r. Jan Hryniewicz, Góra Śląska, al. Armii Polskiej 7 m. 3. 12-636

Szuka lokalu

Instytucja poszukuje lokalu biurowego 2-3 pokojowego w śródmieściu. Oferty Poznańskie Zakłady Papiernicze „Pił” Wolności 3. 46926

Poszukuje pustego pokoju do dobrej zapiać. Of. Głos Wielkop. nr 46925.

Pokoju z kuchnią poszukuję. Zwrot remontu. Adres wskazuje: PAR Ratajczaka 7 pod 12.1015. p8142

Transport

Samochodami, magazynem, bocznicą dysponuje Wspólny Transport, Norwida 13, tel. 92-46. 46168

Wydawca: Spółdzielnia Wydawnicza „Czystelnik”

redaktor naczelny: Jan Zaglarski. Godziny przyjęć: Redaktor naczelny od 12-13; sekretarz redakcji od 10-11.

Niezamówionych rękopisów redakcja nie zwraca. Za dział ogłoszeniowy redakcja nie odpowiada.

Prenumerata miesięczna: w Poznaniu z odnośnikiem do domu 95. — zł, na prowincji pocztowa 90. — zł, pod opaską 95. — zł.

Kolportaż (pojedyncze egzemplarze i kolportaż): Poznań, ul. Swierczewskiego 3, tel. 78-64, oraz al. Daszyńskiego 48, tel. 94-17, 28-62, dyrekcji 94-1 Konto PKO „Czystelnik” — Poznań V-4400. Bank Gospodarstwa Spółdzielczego nr 25.

Adres redakcji: Poznań, ul. Matejki 55, tel. 64-75 i 62-70.

Adres administracji: Poznań, M. Focha 14, tel. 62-31 Oddziały: Gniezno, Rynek 20, tel. 12-75; Gorzów, ul. Łokietka 24, tel. 318; Ostrów, ul. Kościelna 9, tel. 753; Zielona Góra, pl. Lenina 7.

Cennik ogłoszeń podajemy trzy razy w tygodniu.

Adres Biura ogłoszeń: Poznań, ul. Wyspiańskiego 10, p tr., telefon: 64-75, 62-70 (wewnętrzny 5). Konto: PKO Poznań nr 4499 Bank Gospodarstwa Spółdzielczego Poznań nr 8.

Osobiste

Uczciwego sprzedawcę aparatu radiowego marki Lorenz, dnia 15 bm, na Ryнку Bazar-skim, uprasza się o dostarczenie dowodu kupna lub rejestracji pod adres Poznań, ul. Staroieka 2/4 m. 2. 46893

Obelge rzucaną na pana Leona Pirscha z Krzyża odwołuje. Jan Gruszczyński, Krzyż. 46942

Obelge pod adresem p. Reginy i Leokadii Ogrodowskiej z Moskiny odwołuje i za wyrządzonej krzywdy moralnej publicznie przeproszam. Helena Filipiakowa — Moskina, Lipowa 18 46944

Obelge

pod adresem p. Reginy i Leokadii Ogrodowskiej z Moskiny odwołuje i za wyrządzonej krzywdy moralnej publicznie przeproszam. Helena Filipiakowa — Moskina, Lipowa 18 46944

Ważne ogłoszenia

Unieważniam zagubioną kartę ewidencyjną na samochód osobowy marki D. K. W. nr rejestracyjny H 5152 wystawioną na Gościńską Kolej Powiatową. 12-658

Unieważniam zagubione zaświadczenie rejestracyjne R. K. U Poznań-miasto na nazwisko Dr. Kazimierz Stojalski. c4237

Unieważniam skradzione zielenie prawo jazdy, zaświadczenie ukończenia kursu szoferkiego na nazwisko Alfred Makielski, Zielona Góra. 12-654

Unieważniam zagubioną kartę ewakuacyjną nr 3368-3370 L wydaną na nazwisko Jan Hryniewicz, Stefania Hryniewicz, Henryk Hryniewicz w Tró-kach 28. II, 1945 r. Jan Hryniewicz, Góra Śląska, al. Armii Polskiej 7 m. 3. 12-636

Ważne ogłoszenia

Unieważniam zagubioną kartę ewidencyjną na samochód osobowy marki D. K. W. nr rejestracyjny H 5152 wystawioną na Gościńską Kolej Powiatową. 12-658

Unieważniam zagubione zaświadczenie rejestracyjne R. K. U Poznań-miasto na nazwisko Dr. Kazimierz Stojalski. c4237

Unieważniam skradzione zielenie prawo jazdy, zaświadczenie ukończenia kursu szoferkiego na nazwisko Alfred Makielski, Zielona Góra. 12-654

Unieważniam zagubioną kartę ewakuacyjną nr 3368-3370 L wydaną na nazwisko Jan Hryniewicz, Stefania Hryniewicz, Henryk Hryniewicz w Tró-kach 28. II, 1945 r. Jan Hryniewicz, Góra Śląska, al. Armii Polskiej 7 m. 3. 12-636

Ważne ogłoszenia

Unieważniam zagubioną kartę ewidencyjną na samochód osobowy marki D. K. W. nr rejestracyjny H 5152 wystawioną na Gościńską Kolej Powiatową. 12-658

Unieważniam zagubione zaświadczenie rejestracyjne R. K. U Poznań-miasto na nazwisko Dr. Kazimierz Stojalski. c4237

Unieważniam skradzione zielenie prawo jazdy, zaświadczenie ukończenia kursu szoferkiego na nazwisko Alfred Makielski, Zielona Góra. 12-654

Unieważniam zagubioną kartę ewakuacyjną nr 3368-3370 L wydaną na nazwisko Jan Hryniewicz, Stefania Hryniewicz, Henryk Hryniewicz w Tró-kach 28. II, 1945 r. Jan Hryniewicz, Góra Śląska, al. Armii Polskiej 7 m. 3. 12-636

Otrzymaliśmy nowy transport Włóczki WĘŃA

Crestao Biatecki

Najkorzystniejsze miejsce zbytu i wymiany

Uprawniona Agencja

Centrali Krajowych Surowców Włókienniczych Poznań, Roosevelt'a 19 — Telefon 70-57 Oddział w Bydgoszczy, ul. Dworcowa 55 — Tel. 33-13 Biura czynne od 8-15-tej, w soboty od 8-13-tej